

Brüssel, 13. september 2023
(OR. en)

12853/23

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0115(COD)

CODEC 1577
COMPET 857
PI 138
IND 460
AGRI 503
PE 105

KIRJALIK TEAVE

Saatja: Nõukogu peasekretariaat
Saaja: Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema: Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, milles käsitletakse käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitset ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EL) 2017/1001 ja (EL) 2019/1753 ning nõukogu otsust (EL) 2019/1754 – Euroopa Parlamendi esimese lugemise tulemus (Strasbourg, 11.–14. september 2023)

I. SISSEJUHATUS

Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 294 ja kaasotsustamismenetluse praktilist korda käsitlevale ühisele deklaratsioonile¹ toimus nõukogu, Euroopa Parlamendi ja komisjoni vahel rida mitteametlikke kontakte eesmärgiga jõuda eespool nimetatud eelnõu suhtes kokkuleppele esimesel lugemisel.

Sellega seoses esitas õiguskomisjoni (JURI) esimees Adrián VÁZQUEZ LÁZARA (Renew, ES) komisjoni nimel kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanek 210) eespool nimetatud määruse ettepaneku muutmiseks, mille kohta Marion WALSMANN (PPE, DE) oli koostanud raporti projekti. Kõnealuse muudatusettepaneku suhtes jõuti kokkuleppele eespool nimetatud mitteametlike kontaktide käigus. Muid muudatusettepanekuid ei esitatud.

¹ ELT C 145, 30.6.2007, lk 5.

II. HÄÄLETUS

Täiskogu võttis 12. septembril 2023 toimunud hääletusel eespool nimetatud määruse ettepaneku muutmiseks esitatud kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanek nr 210) vastu. Selliselt muudetud komisjoni ettepanek kujutab endast parlamendi esimese lugemise seisukohta, mis on esitatud käesoleva dokumendi lisas toodud parlamendi seadusandlikus resolutsioonis².

Parlamendi seisukoht vastab institutsioonide vahel eelnevalt kokkulepitule. Seetõttu peaks nõukogul olema võimalik parlamendi seisukoht heaks kiita.

Õigusakt võetakse seejärel vastu parlamendi seisukohale vastavas sõnastuses.

² Seadusandlikus resolutsioonis esitatud parlamendi seisukoha versioonis on ära märgitud muudatusettepanekutega komisjoni ettepanekusse tehtud muudatused. Komisjoni tekstile lisatud muudatused on esile tõstetud *paksus kaldkirjas*. Sümbol „■“ tähistab välja jäetud teksti.

P9_TA(2023)0305

Ühinemine päritolunimetusi ja geograafilisi tähiseid käsitleva Lissaboni kokkuleppe Genfi redaktsiooniga

Euroopa Parlamendi 12. septembri 2023. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitset ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EL) 2017/1001 ja (EL) 2019/1753 ning nõukogu otsust (EL) 2019/1754 (COM(2022)0174 – C9-0148/2022 – 2022/0115(COD)) (Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2022)0174),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2, artikli 118 lõiget 1 ja artikli 207 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C9-0148/2022),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 21. septembri 2022. aasta arvamust¹,
- võttes arvesse Regioonide Komitee 11. oktoobri 2022. aasta arvamust²,
- võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 74 lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 24. mai 2023. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
- võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni arvamusi,
- võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A9-0049/2023),

¹ ELT C 486, 21.12.2022, lk 129.

² ELT C 498, 30.12.2022, lk 57.

1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. septembril 2023. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2023/..., milles käsitletakse käsitööstuslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitset ning millega muudetakse määrusi (EL) 2017/1001 ja (EL) 2019/1753 ■

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli *118 esimest lõiku* ja artikli 207 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust²,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt³

¹ ELT C 486, 21.12.2022, lk 129.

² ELT C 498, 30.12.2022, lk 57.

³ Euroopa Parlamendi 12. septembri 2023. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu võttis 10. novembril 2020 vastu järeldused intellektuaalomandi poliitika kohta, milles märgiti, et nõukogu on valmis kaaluma mittepõllumajanduslike toodete **geograafiliste tähiste** erikaitse süsteemi kehtestamist, tuginedes selle võimalike kulude ja tulude põhjalikule mõjuhinnangule.
- (2) Oma 25. novembri 2020. aasta teatises „Innovatsioonipotentsiaali rakendamine – intellektuaalomandi tegevuskava ELi majanduse taastamise ja vastupidavuse toetamise suurendamiseks“ võttis komisjon kohustuse kaaluda mõjuhinnangu põhjal, kas teha ettepanek luua liidu kaitsesüsteem mittepõllumajanduslike toodete geograafiliste tähiste jaoks.

- (3) *Oma 11. novembri 2021. aasta resolutsioonis intellektuaalomandi tegevuskava kohta ELi majanduse taastamise ja vastupidavuse toetamiseks rõhutas Euroopa Parlament asjaolu, et mittepõllumajanduslike toodete geograafiliste tähiste tunnustamine on praegu väljatöötamisel olevate ELi programmide prioriteetide seisukohast oluline, toonitades oma toetust komisjoni algatusele kehtestada liidu tasandil põhjaliku mõjuhinnangu alusel mittepõllumajanduslike toodete geograafiliste tähiste tulemuslik ja läbipaistev kaitse, et olla muu hulgas vastavuses päritolunimetusi ja geograafilisi tähiseid käsitleva Lissaboni kokkuleppe Genfi redaktsiooniga⁴ (edaspidi „Genfi redaktsioon“), milles nähakse ette võimalus kaitsta geograafilisi tähiseid nii põllumajandustoodete kui ka mittepõllumajanduslike toodete puhul.*

⁴ *ELT L 271, 24.10.2019, lk 15.*

- (4) *Et liit saaks täiel määral teostada oma ainupädevust ühise kaubanduspoliitika valdkonnas ning täita täielikult Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingust (TRIPS leping) tulenevaid kohustusi, ühines liit 26. novembril 2019 kooskõlas nõukogu otsusega (EL) 2019/1754⁵ Genfi redaktsiooniga, mida haldab Maailma Intellektuaalse Omandi Organisatsioon (WIPO). Genfi redaktsioon pakub geograafiliste tähiste kaitset, olenemata kaitstud tähisega hõlmatud toodete laadist, ning sellest tulenevalt kuuluvad sinna alla ka käsitööstuslikud ja tööstustooded. Asjaomaste rahvusvaheliste kohustuste täielikuks täitmiseks on liidu jaoks prioriteetne tagada kogu liidus käsitööstuslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste ühetaoline tunnustamine ja kaitse.*

⁵ Nõukogu 7. oktoobri 2019. aasta otsus (EL) 2019/1754 Euroopa Liidu ühinemise kohta päritolunimetusi ja geograafilisi tähiseid käsitleva Lissaboni kokkuleppe Genfi redaktsiooniga (ELT L 271, 24.10.2019, lk 12).

- (5) Juba aastaid on liidu tasandil kehtinud geograafiliste tähiste kaitse veinide⁶ ja piiritusjookide⁷ ning põllumajandustoodete ja toiduainete, sealhulgas aromatiseeritud veinide⁸ puhul. On asjakohane tagada liidu kaitse selliste toodete geograafilistele tähistele, mis ei kuulu liidu kehtiva õiguse kohaldamisalasse, tagades samal ajal ühtlustamise. Selle kaitsega tuleks püüda hõlmata suur hulk mitmesuguseid käsitööstuslikke ja tööstustoodeteid, nagu looduslikud kivid, **puittooted**, juveeltooted, tekstiiltooted, pits, söögiriistad, klaas, portselan, toornahad **ja nahad**. **Sellise käsitööstuslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitse süsteemi kehtestamine tooks tarbijatele kasu seeläbi, et suurendaks teadlikkust toodete ehtsusest. Ühtlasi oleks sellel positiivne majanduslik mõju mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, tugevdades nende konkurentsivõimet, samuti üldine positiivne mõju tööhõivele, arengule ja turismile maapiirkondades ja vähem arenenud piirkondades. Lisaks hõlbustaks selline süsteem liiduga sõlmitud kaubanduslepingute kaudu juurdepääsu kolmandate riikide turgudele ning võimaldaks käsitööstuslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste potentsiaali täielikult ära kasutada.**

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671).

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta määrus (EL) 2019/787, milles käsitletakse piiritusjookide määratlemist, kirjeldamist, esitlemist ja märgistamist, piiritusjookide nimetuste kasutamist muude toiduainete esitlemisel ja märgistamisel, piiritusjookide geograafiliste tähiste kaitset ning põllumajandusliku päritoluga etüülalkoholi ja destillaatide kasutamist alkoholsetes jookides ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 110/2008 (ELT L 130, 17.5.2019, lk 1).

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. novembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1151/2012 põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta (ELT L 343, 14.12.2012, lk 1).

- (6) Mitmes liikmesriigis on kehtestatud käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitse riiklik süsteem. Need süsteemid erinevad kaitse ulatuse, haldamise ja tasude poolest ning ei paku kaitset väljaspool riigi territooriumi. Teistes liikmesriikides ei ole käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitset riiklikul tasandil kehtestatud. Liikmesriigi tasandil kasutusel olevate eri kaitsesüsteemide *killustatud ja* keeruka hulga tõttu võivad suureneda tootjate kulud ja õiguslik ebakindlus ning see omakorda võib pärssida investeerimist liidus levinud traditsioonilistesse käsitööoskustesse. *Liidu ühtlustatud kaitsesüsteemi olemasolu on oluline kõigi sidusrühmade jaoks vajaliku õiguskindluse loomiseks ning* käsitöenduslike ja tööstustoodete *intellektuaalomandi õiguste rikkumise ärahoidmiseks ning seega võimaldab see liidul oma huve ka rahvusvahelisel tasandil paremini kaitsta.*

- (7) *Konkreetsse geograafilise piirkonnaga tihedalt seotud toodete valmistamine sõltub sageli kohalikust oskusteabest ja oleneb sageli kohalike tootmismeetodite kasutamisest, mis põhinevad sageli toodete päritolupiirkonna kultuuri- ja sotsiaalse pärandi kasutamisele. Intellektuaalomandi tõhus kaitse võib aidata suurendada traditsioonilisi käsitööoskusi eeldavate ametite kasumlikkust ja atraktiivsust. Geograafiliste tähiste erikaitset tunnustatakse, et kaitsta ja arendada kultuuripärandit põllumajandus-, käsitöö- ja tööstussektorites. Seega tuleks käsitöönduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registreerimiseks liidu tasandil kehtestada tõhusad menetlused, mille puhul võetakse arvesse kohalikke ja piirkondlikke eripärasid. Käesolevas määruses sätestatud käsitöönduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitse süsteem peaks tagama tootmis- ja turustamistraditsioonide säilitamise ja edendamise.*

- (8) Geograafiliste tähistega seotud intellektuaalomandi õiguste ühtne kaitse kogu liidus võib luua stiimuli kvaliteetsete toodete tootmiseks, soodustada **võltsimisvastast võitlust, tagada** kvaliteetsete toodete laialdase kättesaadavuse tarbijatele ning aidata kaasa väärtuslike ja kestlike töökohtade loomisele, sealhulgas maapiirkondades ja vähem arenenud piirkondades, **mis aitaks pöörata ümber rahvastikukao suundumusi**. Pidades eelkõige silmas sellise kaitse potentsiaali aidata kaasa kestlike ja kõrget kvalifikatsiooni nõudvate töökohtade loomisele maapiirkondades ja vähem arenenud piirkondades, peaksid tootjad püüdma luua olulise osa geograafilise tähisega toote väärtusest määratletud geograafilises piirkonnas. **Nõuded, et toote teatav omadus, maine või muu tunnus peab peamiselt tulenema toote geograafilisest päritolust ning et toode peab pärinema määratletud geograafilisest piirkonnast, nagu on sätestatud käesolevas määruses, tugevdavad arusaama, et oluline osa geograafilise tähisega toote väärtusest tuleb luua asjaomases geograafilises piirkonnas. Need nõuded peaksid tagama, et käesoleva määrusega ette nähtud kaitse kehtib ainult nende toodete suhtes, mis on vastava geograafilise piirkonnaga tihedalt seotud.**

- (9) Seetõttu on vaja tagada siseturul aus konkurents käsitöenduslike ja tööstustoodete tootjatele; **tagada** tarbijatele usaldusväärse teabe andmine selliste toodete kohta; kaitsta ja arendada kultuuripärandit ja traditsioonilist oskusteavet; tagada käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste tõhus registreerimine **nii** liidu **kui ka** rahvusvahelisel tasandil; näha ette **käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste** mõjus **kontroll ja** jõustamine **kogu** siseturul, **kaasa arvatud e-kaubanduses**, ning **luua** seos Genfi redaktsioonil põhineva rahvusvahelise registreerimis- ja kaitsesüsteemiga.

- (10) Käesoleva määrusega liikmesriikide ametiasutustele, komisjonile ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 2017/1001⁹ loodud Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Ametile (edaspidi „amet“) antud ülesannetega seoses võidakse nõuda isikuandmete töötlemist, eelkõige juhul, kui see on vajalik, et tuvastada registreerimis-, **tootespetsifikaadi** muutmise või registreeringu tühistamise menetluses osalevaid taotlejaid, vastuväite esitajaid või neid, kellele on erandina registreeritud geograafilise tähise kaitsest määratud üleminekuperiood. Selliste isikuandmete töötlemine on seega vajalik avalikes huvides oleva ülesande täitmiseks. Käesoleva määruse kohaste **menetluste käigus saadud** isikuandmete töötlemisel ja **avalikustamisel, näiteks registreerimise eesmärgil, sealhulgas vastuväidete esitamiseks, tootespetsifikaadi muutmiseks, registreeringu tühistamiseks, kontrolliks ja üleminekuperioodi määramiseks**, tuleks austada põhiõigusi, sealhulgas õigust era- ja perekonnaelu austamisele ning õigust isikuandmete kaitsele, mis on sätestatud **Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“)** artiklites 7 ja 8. **Sellega seoses tuleneb** Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) 2016/679¹⁰ ning **Euroopa Parlamendi ja nõukogu** direktiivist 2002/58/EÜ¹¹ **liikmesriikidele teatavaid kohustusi ning** Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) 2018/1725¹² **tuleneb teatavaid kohustusi komisjonile ja ametile. Kui komisjon ja amet määravad ühiselt kindlaks andmetöötamise eesmärgid ja vahendid, tuleks neid käsitada kaasvastutavate töötlejatena.**

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2017. aasta määrus (EL) 2017/1001 Euroopa Liidu kaubamärgi kohta (ELT L 154, 16.6.2017, lk 1).

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) (EÜT L 201, **31.7.2002**, lk 37).

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

- (11) *Tootmiskohaga seotud omaduse, maine või muu tunnusega käsitööstuslike ja tööstustoodete geograafiline tähis annab kollektiivse õiguse, mida saavad kasutada kõik määratletud geograafilise piirkonda kuuluvad tingimustele vastavad tootjad, kes on nõus tootespetsifikaadist kinni pidama, kooskõlas käesoleva määrusega. Kollektiivselt tegutsevatel tootjatel on suurem turuvõim kui üksiktootjatel ning nad saavad oma geograafiliste tähiste haldamisel kasutada ära sünergiat. Geograafilised tähised toovad tootjatele kasu nende jõupingutuste eest toota mitmesuguseid kvaliteettooteid. Seepärast peaksid geograafiliste tähiste registreerimise taotlused esitama tootjarühmad.*
- (12) *Teatavates geograafilistes piirkondades võib olla kõigest üks tootja, kes soovib esitada taotluse nimetuse registreerimiseks geograafilise tähisena. Seetõttu peaks olema võimalik käsitada taotlejana ka ühtainust tootjat. Üksiktootjal ei tohiks siiski olla lubatud määratleda geograafilist piirkonda tema enda maa või töökojaga piirduvana. Geograafiline piirkond peaks alati tähendama konkreetset osa territooriumist, mitte eraomandis olevat territooriumi.*

- (13) *Taotlejaks peaks saama olla ka liikmesriigi määratud kohalik või piirkondlik asutus või liikmesriigi määratud eraõiguslik üksus. Sellistel juhtudel tuleks taotluses esitada vastava määramise põhjendused.*
- (14) *Lisaks peaks asjaomase tootjarühma või üksiktootja päritoluliikmesriigi kohalikul või piirkondlikul üksusel olema lubatud pakkuda sellele tootjarühmale või üksiktootjale abi taotluse ettevalmistamisel ja registreerimismenetluse esimeses etapis. Selline abi võiks hõlmata nõustamist ning dokumentide, kontaktide ja teabe jagamist.*

- (15) *Käesolevas määruses sätestatud käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitse süsteemi eesmärk on võimaldada tarbijatel teha teadlikumaid ostuvalikuid ning sellega seoses aitab märgistamine ja reklaam tarbijatel teha õigesti kindlaks turul pakutavad kvaliteettooted. Geograafiliste tähistega seotud intellektuaalomandiõigused aitavad ettevõtjatel ja äriühingutel oma immateriaalselt varalt tulu teenida. Selleks et vältida ebaõiglase konkurentsi loomist ja kaitsta siseturgu, peaks igal tootjal, sealhulgas kolmanda riigi tootjal, olema võimalik kasutada registreeritud geograafilist tähist ning turustada sellise geograafilise tähisega tooteid kogu liidus, sealhulgas e-kaubanduses, tingimusel et toode vastab asjaomasele tootespetsifikaadile ja et tootja suhtes teostatakse kontrolli.*

(16) *Toote nimetust peaks saama geograafilise tähisena kaitsta, kui toode vastab kolmele kumulatiivsele nõudele: toode peaks olema konkreetses kohas, piirkonnas või riigis juurdunud või sealt pärinema; toote asjaomane omadus, maine või muu tunnus peaks tulenema peamiselt tema geograafilisest päritolust; ning vähemalt üks tootmisetappidest peaks toimuma selles geograafilises piirkonnas. Nende nõuete täitmiseks tuleb tõendada, et geograafiline päritolu on toote omaduse, maine või muu tunnuse puhul oluline tegur. Nimetatud nõuded on kooskõlas Genfi redaktsioonis ning põllumajandustoodete, toiduainete, veini ja piiritusjookide geograafiliste tähiste kaitset käsitlevates liidu õigusaktides sätestatud geograafilisi tähiseid käsitlevate nõuetega. Siiski ei tohiks kaitstud geograafilist tähist anda selliste toodete jaoks, mis on vastuolus avaliku korruga. Vajadust kohaldada seda avaliku korruga seotud erandit tuleks hinnata iga juhtumi puhul eraldi ning seda erandit tuleks kohaldada kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) ja Euroopa Liidu Kohtu asjakohase kohtupraktikaga.*

- (17) *Tootespetsifikaati kantakse selline tootmisetapp või sellised tootmisetapid, mis annavad tootele teatava omaduse, maine või muu tunnuse. Selle, kas konkreetne tootmisetapp sobib tootespetsifikaati kanda, määravad inim- või looduslikud tegurid või mõlemat liiki tegurid koos. Tooted, mida toodetakse valdavalt väljaspool asjaomast geograafilist piirkonda ja mida veetakse sinna üksnes pakendamiseks või sellise tootmisetapi jaoks, mida on võimalik läbi viia mujal ilma, et see tooks kaasa märkimisväärseid erinevusi toote asjaomases omaduses, maines või muus tunnuses, ei peaks kaitsele kvalifitseeruma. See põhimõte võimaldaks vältida olukorda, kus madala kvaliteediga tooteid, millel ei ole ainulaadseid omadusi ja mis on toodetud peaaegu täielikult väljaspool asjaomast geograafilist piirkonda, müüakse geograafilise tähisega toodetena.*

(18) Mikro-, väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel on haldusülesannete täitmiseks sageli piiratud vahendid. Selle liikmesriigi pädev asutus, kust taotleja pärit on, peaks taotleja palvel püüdma aidata käesolevas määruses sätestatud koonddokumendi koostamisele kaasa kooskõlas oma haldustavaga. Kui liikmesriik otsustab kasutada käesolevas määruses sätestatud otseregistreerimise menetlust („otseregistreerimise menetlus“), peaks amet tihedas koostöös asjaomase liikmesriigi ühtse kontaktpunktiga püüdma osutada abi koonddokumendiga seotud küsimustes. Asutuste või ameti osutatav abi ei tohiks piirata taotleja vastutust koonddokumendi eest.

- (19) Nimetused ■ tuleks geograafilise tähise kaitse *saamiseks* registreerida ■ *ainult* liidu tasandil. *Käesoleva määruse kohase geograafilise tähise registreerimise standardmenetlus peaks koosnema kahest etapist. Esimese etapi (edaspidi „riigisisene etapp“) eest peaksid vastutama liikmesriigid ja teise etapi (edaspidi „liidu etapp“) eest peaks vastutama amet. Kui liikmesriigile on tehtud sellest standardmenetlusest erand, peaks selle liikmesriigi taotlejal olema võimalik esitada taotlus otseregistreerimise menetluse kaudu otse ametile.* Käesoleva määruse alusel antavat kaitset, mis eeldab registreerimist, tuleks pakkuda ka kolmandatest riikidest pärinevate toodete geograafilistele tähistele (edaspidi „kolmandate riikide geograafilised tähised“), mis vastavad kehtestatud nõuetele ning mida kaitstakse selles kolmandas riigis, kust need pärinevad. Amet peaks teostama vastavaid menetlusi ka kolmandate riikide geograafiliste tähiste suhtes.
- (20) *Liikmesriigid peaksid ette nägema tõhusad, prognoositavad ja kiired haldusmenetlused. Teave nende menetluste, sealhulgas kohaldatavate tähtaegade ja menetluste üldise kestuse kohta peaks olema avalikult kättesaadav. Liikmesriigid, komisjon ja amet peaksid tegema koostööd käesoleva määruse kohaselt loodud nõuandekogus (edaspidi „nõuandekogu“), et jagada parimaid praktikaid eesmärgiga parandada kõnealuste menetluste tõhusust.*

- (21) Liidust pärit ■ geograafiliste tähiste registreerimise, sealhulgas *vaidlustamise*, tootespetsifikaadi muutmise, registreeringu tühistamise *ja kaebuse esitamise* menetlusi peaksid teostama liikmesriigid ja amet *ning need menetlused peaksid vastama läbipaistvusnõuetele*. Liikmesriigid ja amet peaksid *vastavalt* vastutama *nende* menetluste eri etappide eest. Liikmesriigid peaksid vastutama *riigisisese etapi* eest, millesse kuulub taotlejalt taotluse saamine, selle läbivaatamine, riigisisese vaidlustamismenetluse haldamine ■ ning *riigisisese etapi* positiivse tulemusega *lõpuleviimise* korral ■ taotluse esitamine ametile, *et käivitada liidu etapp*. *Liikmesriigid peaksid kehtestama riigisisese etapi jaoks üksikasjaliku menetluskorra. See menetluskord peaks hõlmama konsultatsioone taotleja ja riigisiseste vastuväite esitajate vahel, kui vastuväiteid on esitatud, samuti taotleja poolt selliste konsultatsioonide tulemuste ja taotluses tehtud muudatuste kohta aruande esitamist. Lisaks peaksid vastuväite vastuvõetavus ja registreerimisest keeldumise põhjused olema kooskõlas liidu etapis kehtivate tingimustega*. Amet peaks vastutama taotluste läbivaatamise eest liidu *etapis*, ■ vaidlustamismenetluse haldamise ning ■ registreerimisega nõustumise või sellest keeldumise eest. Amet peaks teostama vastavaid menetlusi ka kolmandate riikide geograafiliste tähiste ■ suhtes.

- (22) *Amet peaks julgustama asjaosalisi kasutama rahumeelseks lahenduse leidmiseks alternatiivset vaidluste lahendamise viisi, näiteks vahendust. Selleks peaks amet pakkuma asjaosalistele võimalust kasutada liidu tasandi menetlustes vahendusteenuseid. Amet peaks neid teenuseid ise osutama, kuid pooltel peaks olema võimalik kasutada ka muid vahendusteenuseid.*
- (23) Selleks et teha taotluste haldamine pädevatele asutustele hõlpsamaks, peaks kahel või enamal liikmesriigil olema võimalik teha koostööd ■ menetluste riigisisises etapis, ■ sealhulgas seoses läbivaatamise, riigisisese vaidlustamise, ametile ■ taotluste esitamise, tootespetsifikaadi muutmise ja registreeringu tühistamisega; samuti peaks neil olema võimalik otsustada, et üks neist korraldab menetlusi teise asjaomase liikmesriigi või teiste asjaomaste liikmesriikide nimel. Sellistel juhtudel peaksid *need* liikmesriigid ■ komisjoni sellest *viivitamata* teavitama ja esitama teabe koostöö *peamiste parameetrite kohta*.

- (24) Liikmesriikidel *peaks teatavatel tingimustel olema* võimalik saada erand kohustusest määrata riiklik *pädev* asutus, kes *vastutab* registreerimismenetluste *riigisisese etapi eest, sealhulgas* vaidlustamise, tootespetsifikaadi muutmise ja registreeringu tühistamise menetluste riigisisese etapi eest . Kõnealuse erandi puhul tuleks võtta arvesse ka asjaolu, et teatavatel liikmesriikidel ei ole konkreetset riiklikku süsteemi käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste *kaitsmiseks*, et nende kohalik huvi neid geograafilisi tähiseid kaitsta on nendes riikides minimaalne *ning et* sellises olukorras ei oleks õigustatud panna neile kohustust luua *kogu sellise süsteemi jaoks vajalik taristu. Oleks tõhusam ja kulutõhusam* pakkuda selliste liikmesriikide tootjarühmadele oma toodete kaitsmiseks alternatiivset *võimalust, nimelt* otse ameti juures registreerimise menetlust. *See alternatiiv oleks kulutõhusam ka* liikmesriikide jaoks.

- (25) Kui liikmesriik on taotlenud erandit, mis võimaldaks tal kasutada otseregistreerimise menetlust, peaks komisjon pärast liikmesriigi esitatud teabe kontrollimist võtma vastu seda eranditaotlust käsitleva otsuse. *Taotluse läbivaatamisel peaks komisjon hindama kõiki asjakohaseid asjaolusid, näiteks olemasolevate kaitstud tootenimetuste arvu, potentsiaalselt huvitatud tootjate ja tootjarühmade arvu asjaomases liikmesriigis, asjaomase liikmesriigi elanikkonna suurust, müügimahtu, valmistamisvõimekust ja kõnealuste toodete turge ning muud teavet, mida liikmesriik peab asjakohaseks tõendiks huvi vähesuse kohta riigi tasandil. Komisjonil peaks olema võimalik kasutada otsuse tegemiseks näiteks ka avaliku konsultatsiooni, turu-uuringu või -analüüsi teel või asjaomaste kutsekodade või muude asjaomaste asutuste kirjadest kogutud teavet.*
- Komisjonile peaks jääma õigus muuta sellist otsust või tühistada selline otsus, millega lubatakse liikmesriigil kasutada otseregistreerimise menetlust, kui asjaomane liikmesriik ei täida enam tingimusi. See oleks nii näiteks juhul, kui kõnealusest liikmesriigist pärit taotlejate esitatud otsetaotluste arv oleks pika aja jooksul korduvalt ületanud selle liikmesriigi poolt algselt prognoositud taotluste arvu.

- (26) *Sellise erandi puhul peaks registreerimise, tootespetsifikaadi muutmise ja registreeringu tühistamise menetlusi korraldama vahetult amet. Seejuures peaks amet saama vajaduse korral asjaomase liikmesriigi haldusasutustelt abi määratud ühtse kontaktpunkti kaudu, eelkõige seoses taotluse läbivaatamisega. Ühtsel kontaktpunktil peaksid olema vajalikud eksperditeadmised ja kohalikud teadmised geograafiliste tähiste kohta. Ameti abistamiseks peaks ühtsel kontaktpunktil olema lubatud konsulteerida ekspertidega, kes tunnevad konkreetset toodet või sektorit.*
- (27) *Otseregistreerimise menetluse kohaldamine ei tohiks siiski vabastada liikmesriike kohustusest määrata kontrolli teostamiseks pädev asutus ning võtta vajalikke meetmeid käesolevas määruses sätestatud õiguste jõustamiseks.*

- (28) Selleks et tagada taotluste puhul **tõhus ja ühtne** otsustusprotsess, **peaks liikmesriigi pädev asutus põhjendamatu viivitusega teavitama** ametit liikmesriigi kohtus või muus organis algatatud menetlustest ■ seoses taotlusega, mille kõnealune **pädev asutus** on ametile esitanud, ja selliste menetluste lõpptulemustest. Samal põhjusel peaks **pädev asutus hoidma** ametit **kursis kõikide kõnealuse pädeva asutuse** otsuse vastu algatatud riigisiseste haldus- ja kohtumenetlustega, **mis võivad mõjutada geograafilise tähise registreerimist.** ■
- (29) **Alates kuupäevast, mil liikmesriik esitab ametile taotluse, peaks liikmesriikidel olema võimalik anda geograafilisele tähisele enne liidu etapi lõpuleviimist ajutine riiklik kaitse, tingimusel et see ei mõjuta siseturgu ega liidu kaubanduspoliitikat. Otseregistreerimise korral ei tohiks ajutist riiklikku kaitset anda.**

- (30) Selleks et võimaldada ettevõtjatel, kelle huve **geograafilise tähise** registreerimine mõjutab, jätkata **asjaomase registreeritud nimetuse** kasutamist piiratud aja jooksul, peaks **amet** tegema konkreetse erandi **sellise** nimetuse üleminekuperioodil kasutamise lubamiseks. Sellise **üleminekuperioodi** kasutamist võib lubada ka selleks, **et** ajutistest raskustest üle saada, kusjuures pikaajaline eesmärk peaks olema tagada, et kõik tootjad järgivad tootespetsifikaati. Ilma et see piiraks geograafiliste tähiste ja kaubamärkide vahelisi konflikte reguleerivate normide kohaldamist, peaks olema võimalik selliste nimetuste kasutamist, **mille** puhul muidu esineks vastuolu geograafilise tähise kaitsega, jätkata teatavatel tingimustel ja üleminekuperioodi jooksul.
- (31) Komisjon peaks saama võtta **teatavatel konkreetsetel juhtudel** ametilt üle volituse otsustada eri registreerimistaotluste, tootespetsifikaadi muutmise **taotluste** või registreeringu tühistamise **taotluste** üle. **Igal liikmesriigil või ametil peaks olema võimalik paluda, et komisjon kasutaks seda õigust. Komisjon peaks aga saama tegutseda ka omal algatusel.** Amet peaks **igal juhul** jääma vastutavaks toimiku läbivaatamise ja vaidlustamise asjus **ning** ta **peaks** tehnilistest kaalutlustest lähtudes **koostama** komisjonile rakendusakti **eelnõu.** ■

- (32) *Siseturu nõuetekohaseks toimimiseks on oluline, et tootjatel ja teistel asjaomastel ettevõtjatel, ametiasutustel ja tarbijatel oleks kiire ja lihtne juurdepääs geograafilisi tähiseid käsitlevale asjakohasele teabele.*
- (33) Selleks *et vältida siseturu killustatust ning* tagada läbipaistvus ja ühtsus kogu liidus, on vaja luua ■ käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste elektrooniline liidu register (*edaspidi „liidu register“*), *mis peaks olema* üldsusele kättesaadav *masinloetavas vormingus*. Liidu registri ■ peaks looma ning seda peaks käigus hoidma amet, mis peaks ka ■ tagama selle toimimiseks vajaliku personali. *Tarbetu halduskoormuse tekitamise vältimiseks tuleks kaaluda võimalust kasutada olemasolevaid andmebaase.*

- (34) Liit peab oma kaubanduspartneritega läbirääkimisi rahvusvaheliste lepingute üle, sealhulgas geograafiliste tähiste kaitsmist käsitlevate lepingute üle. *Sellistest* lepingutest võib tuleneda ka käsitöönduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitse liidus, olenemata Genfi redaktsiooni kohasest rahvusvahelisest registreeringust **■ ja käesolevas määruses sätestatud registreerimissüsteemist**. Geograafilisi tähiseid, *mida kaitstakse liidus kas Genfi redaktsiooniga ette nähtud rahvusvahelise registreeringu või liidu kaubanduspartneritega sõlmitud rahvusvaheliste lepingute alusel*, peaks olema võimalik kanda *liidu registrisse, et hõlbustada üldsuse teavitamist, suurendada läbipaistvust tarbijate huvides ja eelkõige tagada nende geograafiliste tähiste kasutamise kaitse ja kontroll*. *Sellistel juhtudel tuleks vastavad nimetused* kanda **■ liidu registrisse kaitstud** geograafiliste tähistena **■** .
- (35) *Igal asjaosalisel*, keda ameti tehtud otsus *negatiivselt* mõjutab, *peaks olema õigus* esitada kaebus **■ ameti apellatsioonikojale (edaspidi „apellatsioonikoda“)** **■** . Apellatsioonikoja otsuseid *peaks* omakorda saama *edasi kaevata* Üldkohtusse, millel on õigus vaidlustatud otsus kas tühistada või seda muuta.

- (36) **Tuleks luua** liikmesriikide ja komisjoni **ekspertidest** ■ koosnev nõuandekogu, et pakkuda vajalikke teadmisi ■ ja oskusteavet teatavate toodete, **sektorite ning** kohalike olude kohta, mis võiksid mõjutada käesoleva määruse kohaste menetluste tulemusi. Selleks et saada konkreetset tehnilised teadmised, **mis on vajalikud** eri taotluste läbivaatamiseks registreerimismenetluste, sealhulgas vaidlustamise, edasikaebamise või muude menetluste mis tahes etapis, peaks ameti geograafiliste tähiste osakonnal või apellatsioonikodadel olema kas omal algatusel või komisjoni taotlusel võimalus nõuandekoguga konsulteerida. Vajaduse korral peaks see konsulteerimine hõlmama ka üldist arvamust kvaliteedikriteeriumide hindamise, toote maine kindlakstegemise, nimetuse üldise laadi kindlaksmääramise **ning** tarbijate eksitamise ohu **hindamise** kohta. Nõuandekogu arvamus ei tohiks olla siduv. **Nõuandekokku tuleks asjakohastel juhtudel kutsuda ka asjaomase tootekategooria eksperdid, sealhulgas piirkondade ja akadeemiliste ringkondade esindajad.** Ekspertide ametisse nimetamise kord ja nõuandekogu tegevus tuleks kindlaks määrata haldusnõukogu poolt **vastu võetavas** nõuandekogu töökorras.

- (37) Liidu registrisse *kantud geograafilistele tähistele* tuleks anda kaitse, et tagada nende õiglane kasutamine ja hoida ära tarbijate eksitamise ohtu tekitav kasutamine, *eriti võrreldavate toodete puhul. Et teha kindlaks, kas tooted on geograafilise tähisega kaitstud tootega võrreldavad, tuleks arvesse võtta kõiki asjakohaseid tegureid. Nende tegurite hulgas tuleks arvesse võtta järgmist: kas toodetel on ühiseid objektiivseid omadusi, näiteks tootmismeetod, füüsiline välimus või sama tooraine kasutamine; millistel puhkudel kasutatakse tooteid asjaomase turusegmendi seisukohast; kas tooteid levitatakse sageli samade kanalite kaudu ning kas nende suhtes kohaldatakse sarnaseid turustusreegleid.* ■

(38) Selleks et tugevdada käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitset ning võidelda ■ tulemuslikult võltsimise vastu, tuleks käesoleva määruse kohast kaitset kohaldada ka internetis olevate domeeninimedega suhtes. Samuti on oluline võtta nõuetekohaselt arvesse TRIPS lepingut, eelkõige selle artikleid 22 ja 23, ning üldist tolli- ja kaubanduskokkulepet, mis sõlmiti liidu nimel nõukogu otsusega 94/800/EÜ¹³, sealhulgas kõnealuse lepingu artiklit V transiidivabaduse kohta. Et *selle* õigusraamistiku piires ■ tulemuslikumalt võltsimise vastu võidelda, peaks selline kaitse kehtima ka kauba suhtes, mis siseneb liidu tolliterritooriumile, kuid mida liidus ei lasta vabasse ringlusse, vaid mille suhtes kohaldatakse tolli eriprotseduure, nagu transiidi, ladustamise, erikasutuse või töötlemisega seotud protseduurid.

¹³ *Nõukogu 22. detsembri 1994. aasta otsus 94/800/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse nimel sõlmitavaid tema pädevusse kuuluvaid küsimusi puudutavaid kokkuleppeid, mis saavutati mitmepoolsete kaubanduslääbirääkimiste Uruguay voorus (1986–1994) (EÜT L 336, 23.12.1994, lk 1).*

- (39) ***Tuleks tagada, et*** geograafilise tähise kasutamine sellise valmistatud toote **■** nimetuses, ***mis sisaldab*** ühe osa või komponendina ***geograafilise tähisega toodet***, toimub kooskõlas õiglaste kaubandustavadega ning selle puhul ei ***kasutata ära***, nõrgendata, kahjustata geograafilise tähise mainet ega vähendada selle maine mõju. Selliseks kasutamiseks tuleks nõuda asjaomase ***geograafilise tähisega toote tootjarühma*** või üksiktootjate nõusolekut.
- (40) Üldmõisted, mis on sarnased geograafilise tähisega kaitstud nimetuse või mõistega või moodustavad selle osa, peaksid säilitama oma üldise staatuse.
- (41) ***Homonüümsed nimetused (edaspidi „homonüüm“) on nimetused, mida kirjutatakse või hääldatakse samal viisil, kuid nad viitavad erinevatele geograafilistele piirkondadele. Nimetust, mis on täielikult või osaliselt homonüümne juba registreeritud või taotletud geograafilise tähisega, ei tohiks registreerida, välja arvatud juhul, kui teatavad asjaolud õigustavad selle kaitset, võttes arvesse vajadust tagada tootjate võrdne kohtlemine ja vajadust mitte eksitada tarbijaid toodete tegeliku geograafilise päritolu osas. Homonüümid, mis võivad tarbijaid eksitada toote tegeliku identiteedi või geograafilise päritolu osas, ei tohiks geograafilise tähisena registreerida.***

- (42) ***Kuigi kaubamärgid ja geograafilised tähised on laadilt ja eesmärgilt erinevad, tuleks selgitada nendevahelist seost selles osas, mis puudutab kaubamärgitaotluste tagasilükkamise kriteeriume, kaubamärkide kehtetuks tunnistamist ning kaubamärkide ja geograafiliste tähiste kooseksisteerimist. Geograafiliste tähiste kaitse peab olema tasakaalus mainet omavate kaubamärkide ja hästi tuntud märkide kaitsega*** ■ , pidades eelkõige silmas harta artiklis 17 sätestatud põhiõigust omandile ning rahvusvahelisest õigusest tulenevaid kohustusi. ***Geograafilise tähise ja kaubamärgi vahelise seose hindamisel tuleks võtta arvesse geograafilise tähise kaitse järjepidevust, mis on loodud registreerimise või kasutamisega liikmesriigis, kus geograafiline tähis on käesoleva määruse kohaselt liidu kaitse alla võetud, ning kõiki kaubamärgitaotlusega seoses esitatud prioriteedinõudeid.***

- (43) Geograafiliste tähiste registreerimise taotlemise protsessis, samuti **tootespetsifikaadi muutmise** ja registreeringu tühistamise menetlustes etendavad tähtsat rolli tootjarühmad. Neile peaks looma vajalikud võimalused, kuidas oma tooteid nende eriomadustest lähtuvalt **paremini** esile tuua ja turustada. Seega tuleks tootjarühmade roll **täpselt kindlaks määrata**.
- (44) **Liidus asutatud riigidomeeninimede registrid, mis pakuvad alternatiivseid vaidluste lahendamise menetlusi domeeninimede registreerimisega seotud vaidluste lahendamiseks, peaksid tagama, et sellised menetlused hõlmavad ka geograafilisi tähiseid. Pärast asjakohast alternatiivset vaidluste lahendamise menetlust või kohtumenetlust peaks liidus asutatud riigidomeeninimede registritel olema võimalik riigidomeeni all registreeritud domeeninime tühistada või selle asjaomasele tootjarühmale üle anda, kui domeeninime registreerimine on vastuolus geograafilise tähise kaitsega, domeeninime kasutatakse pahauskselt või domeeninime omanik on selle registreerinud ilma geograafilise tähise suhtes õigust või õigustatud huvi omamata.**

- (45) *Komisjon peaks hindama, kas on võimalik luua teabe- ja hoiatussüsteem, mis käsitleb käsitööstuslike ja tööstuslike geograafiliste tähiste kuritarvitamist domeeninimede süsteemis, ning esitada Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande oma peamiste järelduste kohta. ■ Kõnealuse hindamise tulemuste põhjal peaks komisjon vajaduse korral esitada seadusandliku ettepaneku sellise süsteemi loomiseks.*
- (46) *Kuna käesoleva määrusega kehtestatav liidu süsteem käsitööstuslike- ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitseks on uus, on oluline suurendada tarbijate, tootjate – eelkõige mikro- väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate – ning kohaliku, piirkondliku, riikliku ja rahvusvahelise tasandi ametiasutuste teadlikkust sellest algatusest. Seetõttu peaksid liikmesriigid, komisjon, amet ja asjaomased sidusrühmad teadlikkuse suurendamiseks korrapäraselt läbi viima edendustegevusi.*

- (47) Registreeritud geograafilisi **tähiseid** väljendav **liidu** sümbol, tähis ja lühend ning nendest tulenevad üleliidulised õigused peaksid olema kaitstud nii liidus kui ka kolmandates riikides, tagamaks, et neid kasutatakse algupäraste toodete puhul ning et tarbijaid ei eksitata toodete omaduste suhtes.
- (48) Geograafilise tähisega käsitöenduslike- ja tööstustoodete puhul tuleks soovitada liidu sümboli, tähise ja lühendi kasutamist toote pakendil, **samuti veebimüügisaitidel**, et tarbijatele selliseid tooteid ja nendega seotud tagatise paremini tutvustada ning võimaldada neid tooteid turul paremini ära tunda, lihtsustades seeläbi kontrolli. Kolmandate riikide geograafiliste tähiste puhul peaks liidu sümboli, tähise ja lühendi kasutamine jääma vabatahtlikuks.

- (49) Et luua selgus tarbijate jaoks ning maksimeerida sidusust põllumajandustoodete, toidu, veini ja piiritusjookide geograafiliste tähiste kaitset käsitlevate **liidu õigusaktidega**, peaks geograafilise tähisega käsitöenduslike ja tööstustoodete pakenditel kasutatav liidu sümbol olema identne sümboliga, mis on kehtestatud komisjoni delegeeritud määrusega (EL) nr 664/2014¹⁴ ja mida kasutatakse geograafilise tähisega põllumajandustoodete ja toiduainete, veinide ja piiritusjookide pakenditel.
- (50) Geograafiliste tähiste lisaväärtus põhineb tarbijate usaldusel. Selline usaldus saab olla põhjendatud ainult siis, kui geograafiliste tähiste registreerimise juures on olemas toimivad **ja tõhusad kontrollimehhanismid. Tarbijad peaksid saama eeldada, et iga geograafilise tähise puhul kasutatakse usaldusväärseid kontrollisüsteeme, olenemata sellest, kas tooted on pärit EList või kolmandast riigist.**

¹⁴ Komisjoni 18. detsembri 2013. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 664/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1151/2012 seoses kaitstud päritolunimetuste, kaitstud geograafiliste tähiste ja garanteeritud traditsiooniliste toodete liidu sümbolite kehtestamisega ning seoses teatavate päritolueeskirjade, teatavate menetluseeskirjade ning teatavate täiendavate üleminekueeskirjadega (ELT L 179, 19.6.2014, lk 17).

- (51) Selleks et **tagada tarbijate usaldus** geograafilise tähisega käsitöönduslike ja tööstustoodete eriomaduste suhtes, tuleks tootjate suhtes kohaldada **tootja esitataval ettevõtja kinnitusel põhinevat süsteemi**, mille abil kontrollitakse toote vastavust tootespetsifikaadile enne ja pärast toote turule laskmist. **Kontrolli eesmärgil** peaks iga liikmesriik **määrama nõuetele vastavuse** kontrollimiseks ja järelevalveks **pädevad asutused**. ■ **Peaks olema võimalik, et riigisisese etapi jaoks on määratud pädev asutus ning kontrollimiseks on määratud erinev pädev asutus kui liikmesriik peaks nii otsustama. Vastaval pädeval asutusel peaks olema lubatud delegeerida teatavaid kontrolliülesandeid tootesertifitseerimisasutustele või füüsilistele isikutele.**
- (52) ■ **Tootja peaks esitama tootespetsifikaadile vastavuse kontrollimise eest vastutavale pädevale asutusele ettevõtja kinnituse. Jätkuva vastavuse tõendamiseks tuleks selline ettevõtja kinnitus esitada** iga kolme aasta järel ■ . Tootjatelt tuleks nõuda, et nad **esitaksid** ettevõtja **ajakohastatud** kinnituse viivitamata, **kui** tootespetsifikaati on muudetud **nii, et see mõjutab** asjaomast **toodet**. Ettevõtja kinnitusel **põhinev kontrollimine ei tohiks** takistada tootjatel lasta oma toodete vastavust tootespetsifikaadile **kontrollida** kolmandatel isikutel. **Selline** kolmanda isiku poolne **kontroll** võib ettevõtja kinnitust täiendada, kuid mitte seda asendada.

- (53) Ettevõtja kinnitus peaks andma pädevale **asutusele** toote kohta kogu teabe, mis on vajalik, **et kontrollida, kas** toode vastab tootespetsifikaadile. Selleks et tagada, et ettevõtja kinnituses esitatud teave on täielik, tuleks sätestada selliste kinnituste ühtlustatud vorm. Tootja peaks võtma täieliku vastutuse enda ettevõtja kinnituses esitatud teabe **täielikkuse, järjepidevuse ja õigsuse** tagamise eest ning tal peaks olema võimalik esitada – **ilma et see mõjutaks oskusteabe ja ärisaladuste kaitset** – vajalikud tõendid, mis võimaldavad ettevõtja kinnituses sisalduvat teavet kontrollida.
- (54) **Ettevõtja kinnituse saamise korral peaks pädev asutus vaatama ettevõtja kinnituse läbi, mille käigus kontrollitakse vähemalt ettevõtja kinnituse täielikkust ja järjepidevust. Ilmsete vastuolude puhul tuleks saavutada selgus ja tootjalt tuleks nõuda puuduvat teavet. Kui pädev asutus on veendunud, et ettevõtja kinnituses esitatud teave on täielik ja järjepidev ning tal ei ole muid nõuetele vastavusega seotud reservatsioone, peaks pädev asutus andma välja asjaomase toote geograafilise tähise kasutamise loa või pikendama olemasolevat luba.**

- (55) *Et tagada tootespetsifikaadi järgimine ja samuti kontrollida ettevõtja kinnituses esitatud teabe õigsust, peaks pädev asutus sobiva aja möödudes tegema turul, sealhulgas e-kaubanduses, nõuetele vastavuse kontrolle, lähtudes riskianalüüsist ja võttes arvesse nõuetele mittevastavuse riski, sealhulgas pettuse või eksitava tegevuse tõenäosust.*
- (56) Kui tootespetsifikaati ei järgita, peaks pädev **asutus** võtma asjakohaseid meetmeid, millega tagada, et asjaomased tootjad parandavad olukorra, ja vältida edasisi **mittevastavusi**. ■
- (57) *Alternatiivina ettevõtja kinnitusel põhinevale kontrollimenetlusele peaks liikmesriikidel olema lubatud näha ette kontrollimenetlus, mis põhineb pädeva asutuse või määratud kolmanda isiku poolset vastavuse kontrollimisel. Selline kontrollimenetlus peaks hõlmama tootespetsifikaadile vastavuse kontrolli nii enne kui ka pärast toote turule laskmist. Pädev asutus peaks saama vajaduse korral delegeerida sertifitseerimisasutustele või füüsilistele isikutele teatavaid kontrolliülesandeid, mis on seotud asjaomase toote geograafilise päritolu või tootmisprotsessi kontrollimisega.*

- (58) *Tootesertifitseerimisasutuste akrediteerimiseks tuleks kasutada Euroopa Standardikomitee (CEN) väljatöötatud Euroopa standardeid (EN-standardid) ja Rahvusvahelise Standardiorganisatsiooni (ISO) väljatöötatud rahvusvahelisi standardeid ning samu standardeid peaksid kasutama tootesertifitseerimisasutused oma töös. Kõnealuste asutuste akrediteerimine peaks toimuma kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 765/2008¹⁵. Väljaspool liitu asutatud tootesertifitseerimisasutused peaksid tõendama, et nad järgivad liidu või rahvusvaheliselt tunnustatud standardeid, sertifikaadiga, mille on välja andnud asutus, kes on tunnustatud viisil allkirjastanud mitmepoolse tunnustamise lepingu rahvusvahelise akrediteerimisfoorumi (IAF) egiidi all või kes on rahvusvahelise akrediteerimisfoorumi (ILAC) liige. Füüsilistel isikutel peaksid olema neile delegeeritud **█** kontrolliülesannete täitmiseks nõutavad oskused, seadmed, taristu ja vahendid. Nad peaksid olema sobiva kvalifikatsiooni ja kogemustega ning tegutsema erapooletult ja neil peab puuduma huvide konflikt seoses neile delegeeritud kontrolliülesannete täimisega. **█***
- (59) *Liikmesriigid ja amet peaksid tegema avalikuks teabe **█** pädevate asutuste ning nende tootesertifitseerimisasutuste ja füüsiliste isikute kohta, kellele on delegeeritud kontrolliülesanded, et tagada **█** läbipaistvus ja võimaldada huvitatud isikutel nendega ühendust võtta.*

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise nõuded ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.8.2008, lk 30).

(60) *Geograafiliste tähiste turul kasutamise jälgimine on oluline, et hoida ära pettust ja eksitavat tegevust ning tagada, et geograafilise tähisega toodete tootjad saavad oma geograafilise tähisega toodete lisaväärtuse eest nõuetekohast tasu ning et geograafilise tähisega kaasnevaid õigusi rikkuvatel isikutel ei ole võimalik nõuetele mittevastavaid tooteid müüa. Seepärast peaksid liikmesriigid määrama pädevad asutused, kes teevad turul järelevalvet, et avastada geograafiliste tähiste mis tahes väärkasutamised, ning tegema riskianalüüsil põhinevaid kontrole. Kui avastatakse geograafilise tähise väärkasutamine, peaks asjaomane pädev asutus võtma asjakohaseid haldus- ja kohtumeetmeid, et takistada registreeritud geograafilise tähise kaitsega vastuolus olevate toodete või teenuste nimetuste kasutamist või see lõpetada, kui selliseid tooteid toodetakse või turustatakse või selliseid teenuseid osutatakse või turustatakse selle pädeva asutuse järelevalve all oleval territooriumil. Pädevaks asutuseks peaks olema võimalik määrata sama asutuse, kes on määratud tootespetsifikaadile vastavust kontrollima. Sellist järelevalvet peaks saama teha asutused, kes teevad tootekontrolli või kontrolli turul muus kontekstis, näiteks tollikontrolli, turujärelevalvet või kontrolli õiguskaitse vallas.*

(61) *Intellektuaalomandi õiguste mis tahes rikkumiste, sealhulgas geograafiliste tähistega seotud õiguste rikkumiste korral kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2004/48/EÜ¹⁶ sätestatud meetmeid, menetlusi ja õiguskaitsevahendeid. Lisaks on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 608/2013¹⁷ sätestatud tingimused ja menetlused, mille alusel tolliasutused võtavad meetmeid, kui intellektuaalomandi õiguse, sealhulgas geograafiliste tähistega seotud õiguse rikkumise kahtlusega kaup kuulub või oleks pidanud kuuluma liidu tolliterritooriumil tollijärelevalve või tollikontrolli alla. Samuti on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 386/2012¹⁸ sätestatud ameti ülesanded ja tegevus, mis on seotud intellektuaalomandi õiguskaitsega, mille hulka kuulub koostöö edendamine liikmesriikide asjaomaste asutustega ja nende vahel.*

¹⁶ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/48/EÜ intellektuaalomandi õiguste jõustamise kohta (ELT L 157, 30.4.2004, lk 45).*

¹⁷ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 608/2013, mis käsitleb intellektuaalomandi õiguskaitse tagamist tollis ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1383/2003 (ELT L 181, 29.6.2013, lk 15).*

¹⁸ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. aprilli 2012. aasta määrus (EL) nr 386/2012, millega antakse Siseturu Ühtlustamise Ametile (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused) intellektuaalomandi õiguskaitsega seotud ülesannete täitmine, sealhulgas avaliku ja erasektori esindajatest koosneva intellektuaalomandiga seotud õigusrikkumiste Euroopa vaatluskeskuse moodustamine (ELT L 129, 16.5.2012, lk 1).*

- (62) *Siseturu nõuetekohaseks toimimiseks on oluline, et tootjad saaksid kiiresti ja hõlpsalt tõendada, näiteks tollikontrolli või turuinspeksiooni kontekstis või äripartnerite või tarbijate taotluse korral, et neil on õigus kasutada nimetust, mis on geograafilise tähisena kaitstud. Selleks peaksid nad kasutama nende käsutusse antavat ametlikku luba, mille alusel on õigus toota geograafilise tähisega toodet.*
- (63) *Kuna käesolevas määruses sätestatud kontrollisüsteemi puhul kasutatakse avalikku ja erasektorit hõlmavat lähenemisviisi, peaksid ka tootjad ise geograafiliste tähiste kaitsele kaasa aitama. Nad peaksid tegema toote tootespetsifikaadile vastavuse kontrolli, millele vajaduse korral lisanduvad asjaomase tootjarühma hallatavad ja korraldatud sisemised vastavuskontrollid. Lisaks tuleks tootjaid julgustada toetama ametiasutusi geograafiliste tähiste turul kasutamise järelevalves. Tootjaid tuleks samuti julgustada teavitama pädevaid asutusi kõigist mittevastavustest või võimalikest rikkumistest. ■*

- (64) Selleks et tugevdada käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitset ning võltsimise vastu **■** tulemuslikumalt võidelda, tuleks käesoleva määruse kohast kaitset kohaldada **■** nii veebiväliselt kui ka veebis, sealhulgas internetis olevate domeeninimede suhtes. Vahendusteenuseid, eelkõige veebiplatvormide omi, kasutatakse toodete, sealhulgas geograafilise tähisega toodete müümiseks üha enam. Sellega seoses tuleks teavet, mis on seotud kaupade sellise reklaami, edenduse ja müügiga, mis on vastuolus **käesolevas määruses** sätestatud geograafiliste tähiste kaitsega, käsitada ebaseadusliku sisuna **Euroopa Parlamendi ja nõukogu** määruse (EL) 2022/2065¹⁹ artikli 3 punkti h tähenduses ning selle suhtes tuleks kohaldada kõnealusest määrusest tulenevaid kohustusi ja meetmeid.
- (65) ***Liikmesriigid peaksid ette nägema mõjusad, proportsionaalsed ja heidutavad karistused, mille eesmärk on hoida ära geograafilise tähisega toodete tootjate ja geograafiliste tähistega seotud õigusi rikkuvate isikute pettused.***

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. oktoobri 2022. aasta määrus (EL) 2022/2065, mis käsitleb digiteenuste ühtset turgu ja millega muudetakse direktiivi 2000/31/EÜ (digiteenuste määrus) (ELT L 277, 27.10.2022, lk 1).

- (66) Kuna geograafilise tähisega toote *tootmisetapid võidakse läbi viia rohkem kui ühes liikmesriigis ning* ühes liikmesriigis toodetud toodet võib müüa teises liikmesriigis, tuleks tagada *tõhusat ja* mõjusat kontrolli *ning jõustamist* võimaldav liikmesriikide vaheline haldusabi *ja koostöö*.
- (67) Liidu tegevust pärast Genfi redaktsiooniga ühinemist reguleeritakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/1753²⁰. Kõnealuse määruse teatavaid sätteid tuleks muuta, et tagada sidusus liidu käsitöendus- ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitse süsteemi loomisega ■ kooskõlas käesoleva määrusega. Sellega seoses peaks amet toimima Genfi redaktsiooni kohaste käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste puhul liidu pädeva asutusena. Määruse (EL) 2019/1753 sätteid, mida kohaldatakse selliste geograafiliste tähiste suhtes, mis ei kuulu põllumajandustoodete geograafiliste tähiste kaitse süsteemi reguleeriva *liidu* õiguse kohaldamisalasse, tuleks seetõttu muuta nii, et need oleksid kooskõlas käesoleva määrusega.

²⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2019. aasta määrus (EL) 2019/1753 liidu tegevuse kohta pärast liidu ühinemist päritolunimetusi ja geograafilisi tähiseid käsitleva Lissaboni kokkuleppe Genfi redaktsiooniga (ELT L 271, 24.10.2019, lk 1).

- (68) ***Samuti*** tuleks muuta määrust (EL) 2017/1001, ***et tagada sidusus käesoleva määrusega. Kooskõlas käesoleva määrusega ametile antud ülesanded seoses*** geograafiliste tähiste haldamise ja edendamisega ■ tuleks lisada nimetatud määruse (EL) 2017/1001 artiklis 151 ***sätetatud ameti ülesannete loetellu.*** ■
- (69) Käesoleva määrusega ametile antud ülesannete täitmiseks peaksid ameti keeled olema kõik liidu ametlikud keeled. ■ ***Kolmandate riikide taotlejate esitatud taotluste, sealhulgas tootespetsifikaadi muutmise ja registreeringu tühistamise taotluste puhul, peaks*** amet aktsepteerima dokumentide ja teabe kinnitatud tõlkeid ühte liidu ametlikest keeltest. Ametil peaks olema asjakohasel juhul võimalik kasutada kontrollitud masintõlget.

- (70) *Liikmesriikidel peaks olema võimalus nõuda tasu, et katta kulud, mis on seotud käsitööstuslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitse süsteemi haldamisega. Sellega seoses peaksid liikmesriigid võtma arvesse mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate olukorda. Amet ei tohiks nõuda tasu taotluse eest, mille esitab liikmesriigi pädev asutus pärast registreerimismenetluse riigisisese etapi lõppu. Amet peaks nõudma tasu otseregistreerimise menetluse eest, kuna selle menetlusega kaasneb ametile rohkem tööd kui riigisiseses etapis juba läbi vaadatud taotluste menetlemisega. Amet peaks nõudma tasu ka selliste käesoleva määruse kohaste menetluste puhul, mis puudutavad kolmandate riikide tähiseid, ja kaebuste puhul.*
- (71) *Kontrollitasud ja -lõivud peaksid katma kontrollitoiminguid tegeva pädeva asutuse poolt kantud kulud, sealhulgas üldkulud, kuid mitte neid ületama. Üldkulud võiksid hõlmata korraldus- ja toetuskulusid, mis on vajalikud kontrolli kavandamiseks ja tegemiseks, ja asjakohasel juhul kulusid, mis tekivad tootesertifitseerimisasutuste või füüsiliste isikute kasutamisega. Ettevõtja kinnituse esitamise ja töötlemise eest ei tohiks tasu võtta.*

- (72) ***Käesoleva määruse kohaselt loodava IT-süsteemi, nimelt taotluste elektroonilise esitamise digisüsteemi, liidu registri ja digiportaali loomisega seotud vajalikud kulud tuleks rahastada ameti eelarveülejärgist tekkinud vahenditest. Ametile käesoleva määrusega antud ülesannete täitmisega seotud tegevuskulud tuleks katta ameti tegevuseelarvest.***
- (73) Taotluste elektroonilise esitamise digisüsteem peaks hõlmama *front* ja *back office*'it ning võimaldama sujuvat ühendust, liidest riiklike ametiasutuste IT-süsteemidega ja lõimumist nende süsteemidega, liidu ■ registrit ■ ning *WIPO* IT-süsteemi ■ Genfi redaktsiooni *haldamiseks* ■ . ■ Liidu register ■ peaks olema välimuselt sarnane *liidu* veinide, toiduainete ja põllumajandustoodete geograafiliste tähiste registriga ning sellel peaksid olema nimetatud registriga vähemalt ■ *samad* funktsioonid.

(74) *Käesoleva määruse teatavate mitteolemuslike osade muutmiseks või täiendamiseks peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte seoses järgmisega: i) taotlust täiendavate dokumentidega seotud nõuete täpsustamine; ii) esitatavates täiendavates dokumentides sisalduvate lisaandmeelementide loetlemine; iii) otseregistreerimise menetluse kriteeriumide täpsustamine; iv) taotluste koostamise ja ametile esitamise korra ning tingimuste sätestamine; v) kaebuse esitamist käsitleva teate sisu ning kaebuse esitamise ja läbivaatamise kord; vi) apellatsioonikodade otsuste sisu ja vorm ning vii) teabe ja nõuete muutmine seoses ettevõtja kinnituse standardvormiga. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes²¹ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.*

²¹ *ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.*

(75) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisolulised, et: i) kehtestada normid, **millega** piiratakse tootespetsifikaadis sisalduvat teavet, kui sellist piirangut on vaja registreerimistaotluste liigse mahukuse ärahoidmiseks; ii) kehtestada normid tootespetsifikaadi vormi kohta; iii) määrata kindlaks **■** täiendavate dokumentide vorm ja veebipõhine esitusviis; **■ iv) kehtestada üksikasjalikud normid** otsetaotluste koostamise ja esitamise korra kohta; **v) kehtestada üksikasjalikud normid** taotluste menetlemise ning nende **vormi ja ametile esitamise** kohta, sealhulgas seoses taotlustega, mis hõlmavad rohkem kui ühe riigi territooriumi; **vi) kehtestada ■ vastuväite** esitamist käsitlevad normid, milles määratakse kindlaks **põhjendatud vastuväite** vorm ja veebipõhine esitusviis; **vii) kehtestada normid kommentaare sisaldavate teadete esitamise** kohta ning määrata kindlaks nende teadete vorm ja veebipõhine esitusviis; **viii) otsused ja menetlused juhtudel, kus komisjon võtab ametilt üle volituse teha taotluse kohta otsus; ix) kehtestada üksikasjalikud normid ■ tootespetsifikaati tehtava liidu muudatuse taotluse korra, vormi ja esitusviisi kohta ning ■ standardmuudatuste ja selliste muudatuste ametile esitamise korra ja vormikohta; x) kehtestada üksikasjalikud normid registreeringu tühistamise ja vormi kohta ning registreeringu tühistamise taotluste esitusviisi kohta; **xi) sätestada liidu registri IT-arhitektuur ja esitusviis; xii) täpsustada liidu registrist tehtud väljavõtete vorming ja veebipõhine esitusviis; xiii) täpsustada liidu sümboli ja tähise tehnilised omadused, samuti kehtestada normid, mis käsitlevad nende kasutamist registreeritud geograafilise tähise all turustatavatel toodetel, sealhulgas kasutatavaid keeleversioone käsitlevad normid; xiv) määrata kindlaks vahetatava teabe laad ja liik ning **kontrolli eesmärgil toimuva** teabevahetuse meetodid ning **xv) määrata kindlaks ameti nõutavate tasude suurus ja nende maksmise viis või apellatsioonikodadele kaebuse esitamise lõivu puhul nende tagasimaksmine**. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011²².****

²² **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisoluliste teostamise suhtes** (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

(76) Praegune geograafiliste tähiste kaitse riiklikul tasandil põhineb erinevatel regulatiivsetel lähenemisviisidel. Kui liidu ja liikmesriikide tasandil on kasutusel kaks paralleelset süsteemi, võib see ajada tarbijaid ja tootjaid segadusse. Käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste riiklike kaitsesüsteemide asendamine **liidu** õigusraamistikuga **looks** õiguskindluse, vähenda**ks** liikmesriikide ametiasutuste halduskoormust, taga**ks** selliste geograafiliste tähistega toodete tootjate vahel ausa konkurentsi ning prognoositavad ja suhteliselt väikesed kulud ning suurenda**ks** toodete usaldusväarsust tarbijate silmis. Seetõttu **tuleks** käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste riiklikud kaitsesüsteemid kaotada **12 kuu** möödumisel käesoleva määruse **kohaldamise alguskuupäevast**. Nende riiklike süsteemide alusel antud kaitset peaks olema võimalik pikendada kuni asjaomaste liikmesriikide poolt kindlaks määratud liikmesriigi **geograafiliste tähiste** registreerimise lõpuleviimiseni. Mõned liikmesriigid, **eelkõige need**, kes on päritolunimetuste kaitset ja nende rahvusvahelist registreerimist käsitleva Lissaboni kokkuleppe osalised, on registreerinud **nimetatud kokkuleppe alusel** käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafilisi tähiseid. Samuti on nad **selle kokkuleppe alusel** andnud kaitse kolmandate riikide geograafilistele tähistele **■**. Seepärast tuleks määrust (EL) 2019/1753 muuta nii, et võimaldada kõnealuste geograafiliste tähiste jätkuvat kaitset.

- (77) ***Võttes arvesse, et*** käsitöönduslike ja tööstustoodete kaitse jaoks liidu ja rahvusvahelise süsteemi loomiseks on vaja tagada, et oleks paigas käesoleva määruse nõuetekohase toimimise tagav raamistik, mis nõuab aega, ***tuleks käesolevat määrust hakata kohaldama pärast selle vastuvõtmisele järgnevat mõistliku ajavahemiku möödumist. Teatavaid sätteid, mis on seotud erandi tegemisega riigisisese etapist, nõuandekoguga, IT-süsteemi loomisega ja volituste delegeerimisega komisjonile, tuleks siiski kohaldada alates käesoleva määruse jõustumisest.***
- (78) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja järgitakse eelkõige hartas tunnustatud põhimõtteid. Seetõttu tuleks käesolevat määrust tõlgendada ja kohaldada kooskõlas nende õiguste ja põhimõtetega, sealhulgas õigusega isikuandmete kaitsele, ettevõtlusvabadusega ja õigusega omandile, sealhulgas intellektuaalomandi õigusega.

- (79) *Kuna käesoleva määruse eesmärki, milleks on liidu süsteemi loomine käsitööstuslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste ühtse kaitse jaoks, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda käesoleva määruse ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.*
- (80) Euroopa Andmekaitseinspektoriga konsulteeriti kooskõlas määruse (EL) 2018/1725 artikli 42 lõikega 1 ning ta esitas arvamuse **2. juunil 2022**²³,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

²³ *ELT C 258, 5.7.2022, lk 5.*

I JAOTIS

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesolevas määruses sätestatakse õigusnormid järgmise kohta:

- a) teatava omaduse, maine või muude geograafilise päritoluga seotud tunnustega käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste **■** registreerimine ja kaitse **ning** kontroll ning
- b) geograafilised tähised, mis on kantud päritolunimetusi ja geograafilisi tähiseid käsitleva Lissaboni kokkuleppe Genfi redaktsiooni (*edaspidi „Genfi redaktsioon“*) alusel loodud rahvusvahelisse registrisse, mida haldab Maailma Intellektuaalse Omandi Organisatsioon (WIPO).

Artikkel 2

Eesmärgid

Käesoleva määrusega luuakse liidu süsteem käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitseks, eelkõige kehtestades sätted, mis käsitlevad järgmist:

- a) tootjate ülesanded, õigused ja kohustused, mis on vajalikud geograafiliste tähiste haldamiseks, sealhulgas reageerimaks ühiskonnas esinevale nõudlusele keskkonnasäästlike toodete järele;*
- b) lihtne ja tõhus geograafiliste tähiste registreerimine, mille puhul võetakse arvesse intellektuaalomandi õiguste asjakohast kaitset;*

- c) *lisaväärtuse loomine, aidates kaasa ausale konkurentsile turul;*
- d) *tarbijale antav usaldusväärne teave geograafilise tähisega toodete kohta ja kinnitus selliste toodete ehtsuse kohta;*
- e) *käsitööstuslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste mõjus kontroll ja jõustamine ning käsitööstuslike ja tööstustoodete turustamine kogu liidus ja elektroonilises kaubanduses, tagades samal ajal siseturu tervikluse;*
- f) *kohaliku majanduse areng, mis edendab oskusteabe ja ühise pärandi kaitset.*

Artikkel 3
Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse käsitöenduslike ja tööstustoodete suhtes.
2. Käesolevat määrust ei kohaldata määruses (EL) nr 1151/2012 *osutatud* põllumajandustoodete ja toidu, määruses (EL) nr 1308/2013 *osutatud* veinide *ega* määruses (EL) 2019/787 osutatud piiritusjookide suhtes.

3. Käesoleva määruse kohane geograafiliste tähiste registreerimine ja kaitse ei piira tootjate kohustust järgida liidu õigust, eelkõige seoses toodete turulelaskmise, toodete märgistamise, tooteohutuse, tarbijakaitse ja turujärelevalvega.
4. **Käesoleva määrusega kaitstud geograafiliste tähiste suhtes ei kohaldata** Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/1535²⁴.

²⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. septembri 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/1535, millega nähakse ette tehnilistest eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord (ELT L 241, 17.9.2015, lk 1).

Artikkel 4

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „käsitöönduslikud **ja tööstustooded**“ – tooted, mis on
 - a) valmistatud kas täielikult käsitsi või siis käsitööriistade **või digitaalsete vahendite** abil või kasutades mehaanilisi vahendeid, kusjuures ■ käsitsi tehtu on lõpptoote **oluline** osa, **või**
 - b) **toodetud standardiseeritud viisil, sealhulgas seeriatootmises ja masinaid kasutades;**
- 2) „**tootja**“ – **ettevõtja, kes tegeleb käsitöönduslike ja tööstustoodete ühe või mitme tootmisetapiga;**

- 3) „tootjarühm“ – mis tahes õiguslikus vormis ühendus, kuhu peamiselt kuuluvad ühe ja sama tootega tegelevad tootjad ■ ;
- 4) „tootmisetapp“ – mis tahes etapp tootmises, *sealhulgas valmistamine*, töötlemises, *saamises, kaevandamises või ekstraheerimises, lõikamises* või ettevalmistamises kuni punktini, kus toode on viidud ■ turulelastavale kujule;
- 5) „traditsiooniline“ (seoses teatavast geograafilisest piirkonnast pärit tootega) – teatava kogukonna tootjad on tõendatult järginud asjaomaseid tavasid sellise ajavahemiku jooksul, mis võimaldab neid põlvest põlve edasi anda;
- 6) „üldmõiste“ –
- a) tootenimi, mis vaatamata oma seotusele selle koha, piirkonna või riigiga, kus toodet algelt toodeti või turustati, on saanud liidus selle toote tavanimetuseks;
 - b) *teatavat toote liiki või teatavaid toote omadusi kirjeldav mõiste, mis käibib liidus tavakasutuses, või*
 - c) *mõiste, mis ei viita ühele konkreetsele tootele;*

- 7) „tootesertifitseerimisasutus“ – **mis tahes** õiguslikus **vormis organ**, **■** kellele on **ülesandeks tehtud** geograafilise tähisega toodete tootespetsifikaadile vastavuse **tõendamine**;
- 8) „ettevõtja kinnitus“ – **I lisas sätestatud ühtlustatud vormis** dokument, milles tootjad, **keda saab esindada** volitatud esindaja, **■** kinnitavad oma ainuvastutusel, et toode vastab asjaomasele tootespetsifikaadile ning et kõik vajalikud kontrollid nõuetele vastavuse nõuetekohaseks kindlaksmääramiseks on tehtud, et oleks võimalik liikmesriikide pädevatele asutustele tõendada geograafilise tähise kasutamise seaduslikkust;
- 9) „amet“ – Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Amet, **mis on loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2017/1001**;

- 10) „kommentaare sisaldav teade“ – ametile esitatud kirjalik märkus, milles osutatakse taotluses esinevatele ebatäpsustele, kuid millega ei algatata vaidlustamismenetlust;
- 11) *„käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste riigisisene erikaitse“ – riikliku, piirkondliku või kohaliku õiguse kohane intellektuaalomandi nimetus, millega kaitstakse konkreetselt nimetusi, millega identifitseeritakse teatava omaduse, maine või muu geograafilise päritoluga seotud tunnusega käsitöenduslikke ja tööstustooteid, välja arvatud kaubamärgid.*

Artikkel 5
Andmekaitse

1. Komisjoni ja ametit käsitatakse vastutavate töötajatena määruse (EL) 2018/1725 artikli 3 punkti 8 tähenduses seoses isikuandmete töötlemisega menetluses, mis kuulub nende pädevusse kooskõlas käesoleva määrusega.
2. Liikmesriikide pädevaid asutusi käsitatakse vastutavate töötajatena määruse (EL) 2016/679 artikli 4 punkti 7 tähenduses seoses isikuandmete töötlemisega menetlustes, mis kuuluvad asutuste pädevusse kooskõlas käesoleva määrusega.

Artikkel 6

Geograafilise tähise puhul esitatavad nõuded

1. Selleks et käsitöendusliku või tööstustoote nimetus kvalifitseeruks **■** geograafilise tähisena kaitsmiseks, peab tegemist olema tootega:
 - a) mis pärineb konkreetsest kohast, piirkonnast või riigist;
 - b) mille teatav omadus, maine või muu tunnus tuleneb peamiselt tema geograafilisest päritolust ning
 - c) mille tootmisetappidest vähemalt üks toimub määratletud geograafilises piirkonnas.
2. ***Geograafiliste tähiste kaitse ei hõlma tooteid, mis on vastuolus avaliku korraga.***

II JAOTIS
GEOGRAAFILISTE TÄHISTE REGISTREERIMINE

1. peatükk

Üldsätted

Artikkel 7

Registreerimismenetlus

- 1. Registreerimismenetlus koosneb kahest etapist. Esimene etapp toimub riigi tasandil vastavalt artiklitele 12–16. Teine etapp toimub liidu tasandil vastavalt artiklitele 21–30.*
- 2. Erandina käesoleva artikli lõikest 1 võivad liikmesriigid paluda kooskõlas artikliga 19 registreerimismenetluse riigisisese etapist erandi tegemist. Sellistel juhtudel esitatakse registreerimistaotlused otse ametile.*
- 3. Registreerimismenetlusega seotud halduskoormus peab olema minimaalne.*

Artikkel 8

Taotleja

1. Geograafiliste tähiste registreerimise taotluse (edaspidi „taotlus“) esitab ■ tootjarühm ■ .
2. ***Erandina lõikest 1 peetakse*** üksiktootjat taotlejaks, kui täidetud on ■ järgmised tingimused:
 - a) asjaomane isik on ainus tootja, kes soovib taotlust esitada, ning
 - b) asjaomane geograafiline piirkond on määratletud lähtuvalt ***territooriumi konkreetsest osast***, viitamata omandi piiridele, ning selle tunnused erinevad märgatavalt geograafiliste naaberpiirkondade omadest või toote tunnused erinevad geograafilistes naaberpiirkondades toodetavate ***toodete tunnustest***.

3. *Selle liikmesriigi kohalikel või piirkondlikel üksustel, kust tootjarühm või üksiktootja on pärit, lubatakse osutada abi taotluse ettevalmistamisel ja sellega seotud menetluses.*
4. *Liikmesriigi määratud kohalikku või piirkondlikku asutust, välja arvatud artikli 12 lõikes 1 ja artikli 50 lõikes 1 osutatud asutused, või liikmesriigi määratud eraõiguslikku üksust võib pidada taotlejaks käesoleva artikli lõike 1 tähenduses. Taotluses esitatakse sellise määramise põhjused.*
5. Kui toode pärineb piiriülesest geograafilisest piirkonnast, võib *mitu taotlejat*, kes on pärit eri liikmesriikidest, *liikmesriikidest ja kolmandatest riikidest või kolmandatest riikidest*, esitada ühise taotluse *sellise toote* geograafilise *tähise registreerimiseks*.

Artikkel 9

Tootespetsifikaat

1. **Käsitöõndusliku või tööstustoote nimetuse kaitsmiseks** geograafilise tähisena peab **toode** vastama tootespetsifikaadile, mis tõendab, et **kõik artikli 6 lõikes 1 sätestatud nõuded on täidetud. Tootespetsifikaat peab olema objektiivne ja mittediskrimineeriv ning selles peavad olema esitatud asjaomases määratletud geograafilises piirkonnas toimuvad tootmisetapid.**

Tootespetsifikaat sisaldab **järgmisi elemente:**

- a) geograafilise tähisena kaitstav nimetus, mis võib olla toote tootmiskoha geograafiline nimi või määratletud geograafilises piirkonnas kaubandustegevuse käigus või tavakeeles toote kirjeldamiseks **või sellele osutamiseks** kasutatav nimetus;
- b) **tooteliik;**
- c) toote kirjeldus, sealhulgas asjakohasel juhul tooraine;

- d) asjaomase, **artikli 6 lõike 1 punktis a osutatud** määratletud geograafilise piirkonna kirjeldus **ja teave, millega määratakse kindlaks selle geograafilise piirkonna ning toote artikli 6 lõike 1 punktis b osutatud teatava omaduse, maine või muu tunnuse vaheline** seos;
- e) tõendid selle kohta, et toode on pärit artikli 6 lõike **1 punktides a ja c** osutatud määratletud geograafilisest piirkonnast, **sealhulgas teave selle kohta, millised tootmisetapid toimuvad selles määratletud geograafilises piirkonnas**;
- f) **█** tootmismeetodite kirjeldus ning asjakohasel juhul kasutatavad traditsioonilised meetodid ja konkreetsed tavad;
- g) pakendamisega seotud teave, kui **█** taotleja on kindlaks määranud, et pakendamine peab toimuma asjaomases määratletud geograafilises piirkonnas, **mispuhul esitab taotleja piisavalt tootepõhiseid põhjendusi, miks pakendamine peab toimuma selles piirkonnas**;

- h) toote märgistamise erinõuded;
- i) *teadaanne igast sellisest tootmisetapist, mille viib läbi üks või mitu tootjat sellises liikmesriigis või kolmandas riigis, mis ei ole see liikmesriik või kolmas riik, kust toote nimetus pärineb, ning kõikidest konkreetsetest sätetest sellega seoses nõuetele vastavuse kontrollimiseks;*
- j) muud kohaldatavad nõuded, mille liikmesriigid või tootjarühm on ette näinud, eeldusel et need nõuded on objektiivsed, mittediskrimineerivad ning kooskõlas liidu *ja liikmesriigi* õigusega.

2. Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, milles sätestatakse normid, millega piiratakse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud tootespetsifikaadis sisalduvat teavet, kui selline piirang on vajalik taotluste liigse mahukuse ärahoidmiseks, ning normid tootespetsifikaadi vormi kohta. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 68 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 10
Koondokument

1. Artikli 13 lõike 2 punkti b kohaselt taotluses sisalduv koondokument *koostatakse II lisas esitatud standardvormi kasutades. See sisaldab järgmist teavet:*

■

- a) *geograafilise tähisena kaitstav* nimetus;
- b) *tooteliik*;
- c) toote kirjeldus, sealhulgas asjakohasel juhul pakendamist ja märgistamist puudutav *teave*;
- d) geograafilise piirkonna täpne määratlus;
- e) kirjeldus, mis selgitab toote seost artikli 6 lõikes 1 osutatud määratletud geograafilise piirkonnaga, sealhulgas asjakohasel juhul tootekirjelduse või tootmismeetodi konkreetsed üksikasjad, mis tõendavad seda seost.

2. *Kui taotleja, kes on mikro-, väike- või keskmise suurusega ettevõtja või üksnes mikro-, väikestest ja keskmise suurusega ettevõtjatest koosnev tootjarühm, seda palub, püüab selle liikmesriigi koosõlas artikli 12 lõikega 1 määratud pädev asutus, kust tootjarühm või üksiktootja on pärit, osutada koosõlas oma haldustavaga abi koonddokumendi koostamisel, ilma et see piiraks taotluse kohta otsuse tegemist.*

Piiriüleste taotluste puhul peetakse pädevaks asutuseks esimese lõike tähenduses ükskõik millise asjaomase liikmesriigi pädevat asutust.

Kui liikmesriik otsustab kasutada artiklis 20 osutatud otseregistreerimise menetlust, püüab taotlejale abi koonddokumendi koostamisel osutada amet tihedas koostöös artikli 19 lõike 5 kohaselt määratud ühtse kontaktpunktiga.

Asutuste või ameti poolt käesoleva lõike kohaselt osutatav abi ei piira taotleja vastutust koonddokumendi eest.

Artikkel 11

Taotlust täiendavad dokumendid

1. Taotlust täiendavad dokumendid (edaspidi „täiendavad dokumendid“) sisaldavad järgmist:
 - a) ■ taotleja nimi ja kontaktandmed;
 - b) *artikli 50 lõike 1 kohaselt määratud* pädeva asutuse *ning asjakohasel juhul artikli 51 lõike 5 punktis b, artikli 52 lõike 1 punktis b ja artikli 53 punktis b osutatud*, tootespetsifikaadile vastavust kontrolliva tootesertifitseerimisasutuse *või füüsilise isiku* nimi ja kontaktandmed;
 - c) *teave geograafilise tähise kasutamise või kaitse mis tahes piirangute kohta ning teave mis tahes üleminekumeetmete kohta, mille on välja pakkunud taotleja või riiklik pädev asutus, eelkõige pärast taotluse ja vastuväidete läbivaatamist riikliku pädeva asutuse poolt;*
 - d) muu teave, mida liikmesriik *või* taotleja peab asjakohaseks.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 69 vastu käesolevat määrust täiendavaid delegeeritud õigusakte, millega **täpsustatakse käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud nõudeid.**
3. **Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 69 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse käesolevat määrust, loetledes esitatavates täiendavates dokumentides sisalduvaid lisaandmeelemente.**
4. Komisjon võib võtta vastu rakendusaktid, milles täpsustatakse täiendavate dokumentide vorm ja veebipõhine esitusviis. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 68 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. peatükk
Riigisisene etapp

1. jagu
Menetlused riiklikul tasandil

Artikkel 12

Pädeva asutuse määramine

1. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 2 ja artikli 19 kohaldamist, ■ määrab iga liikmesriik pädeva asutuse ***käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registreerimismenetluse riigisisese etapi jaoks.***

Kõnealune pädev asutus vastutab ka tootespetsifikaadi muudatuste või registreeringu tühistamisega seotud menetluste riigisisese etapi eest.

2. Kaks või enam liikmesriiki võivad kokku leppida, et nendest ühe liikmesriigi pädev asutus vastutab ***lõikes 1 osutatud*** menetluste riigisisese etapi eest, sealhulgas ■ taotluse esitamine ametile, ka teise liikmesriigi või teiste liikmesriikide nimel.

3. ***Liikmesriigid teatavad komisjonile ja ametile hiljemalt ... [käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäev] lõike 1 alusel määratud pädevate asutuste nimed ja aadressid ning ajakohastavad seda teavet. Samuti teatavad nad komisjonile ja ametile samaks kuupäevaks sellest, kui nad otsustavad teha omavahel menetluste riigisiseses etapis alalist koostööd, nagu on sätestatud lõikes 2.***

Artikkel 13
Taotluse esitamine

1. *Ilma et see piiraks käesoleva artikli 12 lõike 2 ja artikli 20 lõike 1 kohaldamist, esitatakse liidust pärit toote geograafilise tähise registreerimise taotlus selle liikmesriigi pädevale asutusele, kust asjaomane toode on pärit.*
2. *Taotlus hõlmab järgmist:*
 - a) *artiklis 9 osutatud tootespetsifikaat;*
 - b) *artiklis 10 osutatud koonddokument ning*
 - c) *artiklis 11 osutatud täiendavad dokumendid.*
3. *Pädev asutus võimaldab taotlejatel esitada oma taotlused elektrooniliselt.*

Artikkel 14

Pädeva asutuse poolne taotluse läbivaatamine

1. Pädev asutus vaatab taotluse läbi, ***kasutades mõjusaid ja läbipaistvaid mehhanisme, et kontrollida, kas see*** vastab artiklites 6 ja 8 osutatud nõuetele ***ning kas taotluses*** on esitatud artiklites 9, 10 ja 11 osutatud vajalik teave.
2. ***Kui pädev asutus leiab, et taotlus on puudulik, annab ta taotlejale võimaluse taotlust kindla tähtaja jooksul täiendada või parandada.***
3. ***Kui pädev asutus leiab pärast taotluse läbivaatamist, et taotlus ei vasta artiklites 6 ja 8 sätestatud nõuetele või selles ei ole esitatud artiklites 9, 10 ja 11 osutatud vajalikku teavet, lükkab ta taotluse tagasi. Muul juhul algatab ta artiklis 15 osutatud riigisisese vaidlustamismenetluse.***

Artikkel 15

Riigisisene vaidlustamismenetlus

1. Pärast artikli **14 lõikes 1** osutatud läbivaatamist korraldab pädev asutus riigisisese vaidlustamismenetluse. Kõnealuse menetlusega **nähakse ette** taotluse avaldamine ja alates avaldamise kuupäevast vähemalt **kahe kuu** pikkune ajavahemik, mille jooksul võib iga õigustatud huvi omav isik, kes on asutatud või elab registreerimise riigisisese etapi eest vastutavas liikmesriigis või asjaomase toote päritoluliikmesriigis (edaspidi „riiklik vastuväite esitaja“), esitada pädevale asutusele taotluse kohta vastuväite. **Liikmesriigid kehtestavad** sellise vaidlustamismenetluse jaoks üksikasjaliku korra.
2. **Kui pädev asutus leiab, et vastuväide on vastuvõetav, kutsub ta kahe kuu jooksul vastuväite kättesaamisest riiklikku vastuväite esitajat ja taotlejat osalema mõistliku ajavahemiku jooksul, mis ei ületa kolme kuud, konsultatsioonidel, mille eesmärk on jõuda kokkuleppele. Nimetatud ajavahemiku jooksul võib pädev asutus riikliku vastuväite esitaja ja taotleja ühisel taotlusel seda perioodi pikendada kuni kolme kuu võrra. Taotleja teavitab pädevat asutust selliste konsultatsioonide tulemustest, sealhulgas kõigist taotluse kokkulepitud muudatustest.**

3. *Vastuväide põhineb ühel või mitmel järgmistest alustest:*

- a) *kavandatav geograafiline tähis ei vasta käesolevas määruses sätestatud kaitsenõuetele;*
- b) *kavandatava geograafilise tähise registreerimine oleks vastuolus artikliga 42 või 43 või artikli 44 lõikega 2 või*
- c) *kavandatava geograafilise tähise registreerimine ohustaks kaubandustegevuses kasutatavat identset või sarnast nimetust või kaubamärki või ohustaks tooteid, mida on õiguspäraselt turustatud vähemalt viis aastat enne lõikega 1 ette nähtud avaldamise kuupäeva.*

Artikkel 16

Riigisiseses etapis tehtav otsus

1. Kui pädev asutus leiab pärast taotluse läbivaatamist ning **vaidlustamismenetluse** tulemuste, **sealhulgas asjakohasel juhul** taotluse mis tahes kokkulepitud muudatuste hindamist, et käesoleva määruse nõuded on täidetud, teeb ta **põhjendamatu viivituse** ta heakskiitva otsuse **ja esitab taotluse ametile** kooskõlas artikli 22 lõikega 1. **Kui pädev asutus leiab, et käesoleva määruse nõuded ei ole täidetud, lükkab ta taotluse tagasi.**
2. Pädev asutus **teeb** oma otsuse **avalikult kättesaadavaks**. **Ta avaldab elektrooniliselt** selle tootespetsifikaadi, mille alusel ta heakskiitva otsuse tegi **■** .
3. **Igal õigustatud huvi omaval osalisel on õigus esitada lõike 1 kohaselt tehtud otsuse kohta kaebus.**

Artikkel 17

Menetluste tõhusus

Liikmesriigid näevad artiklitega 14, 15 ja 16 seoses ette tõhusad, prognoositavad ja kiired haldusmenetlused. Teave nende menetluste, sealhulgas kohaldatavate tähtaegade ja menetluste üldise kestuse kohta tehakse avalikult kättesaadavaks. Liikmesriigid, komisjon ja amet teevad koostööd artikli 35 kohaselt loodud nõuandekogus (edaspidi „nõuandekogu“), et jagada parimaid tavasid eesmärgiga parandada kõnealuste menetluste tõhusust.

Artikkel 18

Ajutine riigisisene kaitse

- 1. Liikmesriik võib anda geograafilisele tähisele ajutise riigisisese kaitse alates kuupäevast, mil taotlus ametile esitati.*
- 2. Ajutine riigisisene kaitse lõpeb kuupäeval, mil taotluse kohta võetakse vastu otsus või mil taotlus võetakse tagasi.*
- 3. Juhul kui geograafilist tähist käesoleva määruse alusel ei registreerita, vastutab kõnealuse ajutise riigisisese kaitse tagajärgede eest üksnes asjaomane liikmesriik.*
- 4. Liikmesriikide poolt käesoleva artikli kohaselt võetavatel meetmetel on tagajärjed ainult riiklikul tasandil. Sellistel meetmetel ei ole tagajärgi siseturul ega rahvusvahelises kaubanduses.*

2. jagu

Erandi tegemine ja otseregistreerimine

Artikkel 19

Erand riigisisest etapist

1. Komisjonil on õigus teha liikmesriigile erand 1. jaos sätestatud kohustusest määrata pädev asutus ■ ja *menetleda* taotlusi riiklikul tasandil, kui liikmesriik esitab komisjonile hiljemalt ... *[kaksteist kuud enne käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva]* järgmised dokumendid:
 - a) tõendid *selle kohta, et* asjaomases liikmesriigis puudub ■ käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste riigisisene *erikaitse*, ning
 - b) *sellise erandi* taotlus koos hinnanguga, mis tõendab, et kohalik huvi käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitsmise vastu on vähene.

2. Enne, kui komisjon võtab lõikes 1 osutatud erandi kohta vastu otsuse, võib ta nõuda liikmesriigilt lisateavet.
3. Liikmesriik, kellele *on tehtud* lõike 1 kohane erand, võib **█** komisjonile kirjalikult teatada, et on otsustanud selle erandi kasutamise lõpetada ja määrata *registreerimismenetluse riigisisese etapi jaoks* pädeva asutuse. Selline *liikmesriigi otsus lõpetada erandi kasutamine* ei mõjuta käimasolevaid registreerimismenetlusi.
4. Kui selliste artikli 20 kohaste otsetaotluste arv, mille on esitanud taotlejad liikmesriigist, kellele on tehtud käesoleva artikli lõike 1 kohane erand, ületab oluliselt nimetatud lõikes esitatud liikmesriigi hinnangus märgitud arvu, võib komisjon *vastava erandi* tühistada.

5. Liikmesriik, kellele on *tehtud* käesoleva artikli lõike 1 kohane *erand, määrab ühtse* kontaktpunkti toodete ja taotlustega seotud tehniliste küsimuste lahendamiseks ning *edastab komisjonile ja ametile selle ühtse kontaktpunkti kontaktandmed*. Kõnealune ühtne kontaktpunkt *on* taotlejast sõltumatu *ja erapooletu*.
6. Liikmesriiki, kellele on tehtud käesoleva artikli lõike 1 kohane erand, ei vabastata artiklites 49–62 sätestatud ■ kohustuste täitmisest.

Artikkel 20

Otseregistreerimine

- 1. Kui liikmesriigile on tehtud artikli 19 lõike 1 kohane erand, esitatakse iga selline kõnealuse liikmesriigi taotleja taotlus (edaspidi „otsetaotlus“), tootespetsifikaadi muutmise taotlus või tühistamistaotlus, mis on seotud liidust pärit tootega, otse ametile.*
- 2. Artiklit 14, artikli 16 lõiget 2, artikli 23 lõikeid 1, 2 ja 4-7 ning artikleid 25–33 kohaldatakse mutatis mutandis ka käesolevas artiklis osutatud otseregistreerimise menetluse suhtes.*
- 3. Otseregistreerimise menetluse puhul võib iga õigustatud huvi omav isik, sealhulgas riiklikud vastuväite esitajad, esitada ametile vastuväite vastavalt artiklile 25.*

4. *Amet suhtleb otsetaotlusega seotud tehnilistes küsimustes nii taotlejaga kui ka artikli 19 lõikes 5 osutatud ühtse kontaktpunktiga.*
5. *Kahe kuu jooksul alates ameti palve esitamisest osutab liikmesriik ühtse kontaktpunkti kaudu abi, eelkõige seoses otsetaotluste läbivaatamisega. Liikmesriigi palvel võib seda tähtaega kahe kuu võrra pikendada. Selline abi hõlmab ametile esitatud otsetaotluste teatavate konkreetsete aspektide läbivaatamist, otsetaotlustes sisalduva teabe kontrollimist, sellist teavet käsitlevate kinnituste väljastamist ja vastamist muudele küsimustele, mida amet on selliste taotlustega seoses selgituste saamiseks esitanud.*

6. *Kui liikmesriik ei osuta ühtse kontaktpunkti kaudu abi käesoleva artikli lõikes 5 osutatud tähtaja jooksul, peatatakse registreerimismenetlus kuni kuueks kuuks. Kui selle ajavahemiku jooksul abi ei osutata, konsulteerib artikliga 34 loodud käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste osakond (edaspidi „geograafiliste tähiste osakond“) enne otsetaotluse kohta lõpliku otsuse tegemist nõuandekoguga.*
7. *Käesolevat artiklit ei kohaldata kolmandast riigist pärit toodete geograafiliste tähiste (edaspidi „kolmanda riigi geograafilised tähised“) registreerimise taotluste suhtes.*
8. *Kooskõlas artikliga 69 on komisjonil õigus võtta käesoleva määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte, millega täpsustatakse otseregistreerimise menetluse kriteeriume.*
9. *Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, millega kehtestatakse üksikasjalikud normid otsetaotluste koostamise ja esitamise korra kohta. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 68 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.*

3. peatükk

Menetlused liidu *tasandil* ja ameti ülesanded

1. jagu

Menetlused liidu *tasandil*

Artikkel 21

Registreerimine

Registreerimismenetlused liidu tasandil hõlmavad järgmist:

- a) liikmesriigi pädeva asutuse esitatud taotluse registreerimismenetlusega seotud liidu etapp pärast seda, kui riigisisesel tasandil on taotluse kohta tehtud heakskiitev otsus vastavalt artikli 16 lõikele 1;*
- b) artikli 20 kohaselt esitatud otsetaotluse registreerimismenetlus või*
- c) kolmanda riigi geograafilist tähist käsitleva taotlusega seotud registreerimismenetlus, välja arvatud geograafilised tähised, mis on liidus kaitstud Genfi redaktsiooni või mis tahes muu rahvusvahelise lepingu alusel, mille osaline liit on.*

Artikkel 22

Taotluste esitamine ametile

1. *Artikli 21 punktis a osutatud juhtudel* esitab taotluse ■ ametile ■ asjaomase liikmesriigi pädev asutus. ■ Sellisel juhul *hõlmab taotlus järgmist*:
 - a) *artiklis 10 osutatud koonddokument;*
 - b) *artiklis 11 osutatud täiendavad dokumendid;*
 - c) *selle pädeva asutuse kinnitus, kellele taotlus algselt esitati, milles kinnitatakse, et taotlus vastab käesoleva määruse kohastele registreerimistingimustele;*
 - d) *viide artikli 16 lõike 2 kohaselt elektroonilisel kujul avaldatud tootespetsifikaadi väljaandele.*

2. *Artikli 21 punktis b osutatud juhtudel esitab taotleja ametile otsetaotluse.*

Sellisel juhul hõlmab taotlus järgmist:

- a) artiklis 9 osutatud tootespetsifikaat;*
- b) artiklis 10 osutatud koondokument;*
- c) artiklis 11 osutatud täiendavad dokumendid.*

3. *Artikli 21 punktis c osutatud juhtudel* ■ esitab ■ *kolmanda riigi* geograafilise *tähise* registreerimise taotluse ametile kas taotleja otse või asjaomase kolmanda riigi pädev asutus *vastavalt kolmanda riigi õigusele*. Registreerimismenetluse *osapoolteks* loetakse asjaomases kolmandas riigis asuvat taotlejat ■ ja pädevat *asutust*.

Sellisel juhul hõlmab taotlus järgmist:

- a) artiklis 9 osutatud tootespetsifikaat;*
- b) artiklis 10 osutatud koonddokument;*
- c) artiklis 11 osutatud täiendavad dokumendid;*
- d) õiguslik tõend geograafilise tähise kaitse kohta selle päritoluriigiks olevast kolmandast riigist;*
- e) tõend volikirja olemasolu kohta, kui taotlejat esindab esindaja.*

4. ***Kui esitatakse artikli 8 lõike 5 kohane ühine taotlus, esitab ametile taotluse:***
- a) ***ühe asjaomase liikmesriigi pädev asutus, kui piiriülene geograafiline piirkond hõlmab rohkem kui ühte liikmesriiki;***
 - b) ***asjaomase liikmesriigi pädev asutus, kui piiriülene geograafiline piirkond hõlmab nii liikmesriiki kui ka kolmandat riiki;***
 - c) ***kolmanda riigi taotleja või asjaomase kolmanda riigi pädev asutus, kui piiriülene geograafiline piirkond hõlmab rohkem kui ühte kolmandat riiki.***

5. *Artikli 8 lõikes 5 osutatud ühine taotlus sisaldab asjaomastelt liikmesriikidelt või kolmandatelt riikidelt saadud dokumente, mis on loetletud käesoleva artikli lõigetes 1, 2 ja 3, vastavalt sellele, mis on asjakohane. Artiklites 14, 15 ja 16 osutatud registreerimismenetluse riigisisene etapp viiakse läbi kõigis asjaomastes liikmesriikides, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse artikli 12 lõiget 2.*
6. *Taotlused esitatakse elektrooniliselt, kasutades ametile taotluste elektroonilise esitamise digisüsteemi, millele on osutatud artiklis 67.*
7. Pärast *taotluse* kättesaamist *avaldab* amet selle *artiklis 37 osutatud* käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste liidu registris (*edaspidi „liidu register“*). *Käesoleva artikli lõike 1 punktis d osutatud tootespetsifikaat tuleb hoida ajakohasena.*

8. *Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 69 vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse käesolevat määrust, sätestades menetluse ning tingimused taotluste koostamise ja ametile esitamise kohta.*

9. *Komisjon võib vastu võtta rakendusaktid, millega kehtestatakse üksikasjalikud reeglid taotluste menetlemise ning nende vormi ja ametile esitamise kohta, sealhulgas seoses taotlustega, mis hõlmavad rohkem kui ühe riigi territooriumi. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 68 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.*

Artikkel 23

Taotluse läbivaatamine ja avaldamine vastuväite esitamiseks

1. ***Amet vaatab artikli 22 kohaselt esitatud taotluse läbi geograafiliste tähiste osakonnas. Amet*** ■ kontrollib, et:
 - a) ei oleks ilmseid vigu;
 - b) ***artikli 22 lõigete 1, 2 või 3 (vastavalt sellele, mis on kohaldatav) kohaselt*** esitatud teave on täielik ja
 - c) koondokument oleks täpne ja tehniline ning kooskõlas artikliga 10.

2. ***Käesoleva artikli lõike 1 kohasel*** läbivaatamisel võetakse arvesse asjaomase liikmesriigi tehtud riigisisese ■ registreerimismenetluse tulemusi, välja arvatud juhul, kui ***kohaldatakse artiklit 20.***

3. Lõikes 1 osutatud läbivaatamine **viiakse läbi kuue kuu jooksul** alates taotluse kättesaamisest. **Kui** läbivaatamisperiood on või võib olla pikem kui **kuus** kuud, teatab amet taotlejale **kirjalikult** viivituse põhjused **.**
4. Amet võib küsida asjaomase liikmesriigi **pädevalt asutuselt** täiendavat teavet. Kui taotluse esitab kolmandast riigist pärit **taotleja** või kolmanda riigi pädev asutus, peab ameti nõudmisel täiendava teabe esitama asjaomane **taotleja** või pädev asutus.
5. Kui geograafiliste tähistete osakond konsulteerib nõuandekoguga, teavitatakse sellest taotlejat ja peatatakse lõikes **3** osutatud ajavahemiku arvestamine.

6. Kui amet leiab lõike 1 kohaselt läbiviidud läbivaatamise põhjal, et taotlus on puudulik või ebakorrektn, saadab ta oma tähelepanekud liikmesriigi *pädevale asutusele* või *kolmanda riigi taotluse* puhul *ametile* taotluse esitanud *taotlejale* või pädevale asutusele ning nõuab neilt taotluse täiendamist või parandamist *kahe kuu* jooksul. *Amet teavitab taotlejat sellest, et kui taotlust ettenähtud tähtaja jooksul ei täiendata või parandata, lükatakse see tagasi.*

Kui asjaomase liikmesriigi pädev asutus või *kolmanda riigi taotluse puhul* taotleja või *asjaomane* pädev asutus ei täienda või ei paranda taotlust ettenähtud tähtaja jooksul, lükatakse taotlus tagasi vastavalt artikli 29 lõikele 1.

7. Kui amet leiab käesoleva artikli lõike 1 kohaselt läbiviidud läbivaatamise põhjal, et käesolevas määruses sätestatud tingimused on täidetud, avaldab ta vastuväidete esitamise eesmärgil liidu registris koonddokumendi ja viite *tootespetsifikaadi artikli 16 lõike 2 kohaselt elektrooniliselt avaldatud väljaandele*. Koonddokument avaldatakse kõikides liidu ametlikes keeltes.

Artikkel 24

■ **Riigisisese etapi otsuse vaidlustamine**

1. Liikmesriigi **pädev asutus teavitab** ametit ■ **viivitamatult asjaomase pädeva asutuse otsuse vastu algatatud** riigisisestest haldus- ja kohtumenetlustest, mis võiksid geograafilise tähise registreerimist mõjutada.
2. Amet vabastatakse kohustusest pidada kinni **artikli 23 lõikes 3** sätestatud tähtajast läbivaatamise **läbiviimiseks** ning ta teatab taotlejale viivituse põhjused, kui liikmesriigi **pädev asutus** ■ :
 - a) teavitab ametit sellest, et artikli 16 lõikes 1 osutatud otsus on riigi tasandil tühistatud viivitamata kohaldatava, kuid mitte lõpliku **haldus- või** kohtuotsusega, või
 - b) taotleb ametilt läbivaatamise peatamist, sest liikmesriigis on taotluse põhjendatuse vaidlustamiseks algatatud haldus- või kohtumenetlus ■ .

3. ***Kui lõike 2 punktis a osutatud haldus- või kohtuotsus on muutunud lõplikuks, teavitab liikmesriigi pädev asutus sellest ametit.***
4. ***Lõikes 2 sätestatud vabastus kehtib seni, kuni liikmesriigi pädev asutus teatab ametile, et peatamise põhjus enam ei kehti.***

Artikkel 25

Vaidlustamismenetlus liidu tasandil

1. Käesoleva artikli lõikes 2 osutatud vastuväite esitaja võib **■** ametile esitada vastuväite ***kolme*** kuu jooksul alates sellest, kui liidu registris avaldati koonddokument ja **■** viide tootespetsifikaadi elektroonilisele väljaandele, nagu on sätestatud artikli 23 lõikes 7. Taotlejat ja vastuväite esitajat käsitatakse menetluses ***osapooltena***.
2. Vastuväite esitajaks võib olla liikmesriigi või kolmanda riigi pädev ***asutus*** või õigustatud huvi omav füüsiline või juriidiline isik, kes on asutatud või elab kolmandas riigis või muus liikmesriigis, ***välja arvatud*** artikli 15 lõikes 1 ***osutatud*** riiklik vastuväite esitaja.
3. Amet kontrollib vastuväite vastuvõetavust ***vastavalt artiklile 26***.

4. **Kui** amet leiab, et vastuväide on vastuvõetav, kutsub ta **kahe kuu** jooksul pärast vastuväite kättesaamist vastuväite esitajat ja taotlejat osalema konsultatsioonidel mõistliku ajavahemiku jooksul, mis ei ületa **kolme** kuud, **mille eesmärk on jõuda kokkuleppele**. Nimetatud ajavahemiku jooksul võib amet **vastuväite esitaja ja taotleja ühisel** taotlusel seda perioodi pikendada kuni **kolme** kuu võrra. Amet pakub taotleja ja vastuväite esitaja vahelistel konsultatsioonidel **alternatiivseid vaidluste lahendamise menetlusi, näiteks vahendusteenust, nagu on osutatud** määruse (EL) 2017/1001 artiklis 170.
5. **Lõikes 4 osutatud konsultatsioonide vältel** annavad taotleja ja vastuväite esitaja üksteisele vajalikku teavet, et hinnata, kas taotlus vastab käesolevas määruses kehtestatud tingimustele.
6. Geograafiliste tähiste osakond võib vaidlustamismenetluse mis tahes etapis konsulteerida nõuandekoguga, millisel juhul teavitatakse osapooli ja peatatakse lõikes 4 osutatud tähtaja arvestus.

7. Ühe kuu jooksul pärast lõikes 4 osutatud konsultatsioonide lõppu **teatab** taotleja ametile konsultatsioonide tulemused .
8. Kui konsultatsioonide tulemusel on artikli **23 lõike 7** kohaselt avaldatud teavet muudetud, vaatab amet muudetud taotluse uuesti läbi. Kui taotlust on oluliselt muudetud ja amet leiab, et muudetud taotlus vastab registreerimistingimustele, avaldab ta muudetud taotluse kooskõlas **artikli 23 lõikega 7**.
9. Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, milles sätestatakse **vastuväite** esitamise reeglid ning täpsustatakse **põhjendatud vastuväite** vorm ja veebipõhine esitusviis. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 68 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 26

Vastuväite vastuvõetavus ja selle esitamise alused

1. Artikli 25 kohaselt esitatud vastuväide on vastuvõetav üksnes juhul, kui see sisaldab **kogu III** lisas esitatud põhjendatud vastuväite standardvormis **■ täpsustatud teavet. ■**
2. Vastuväide **põhineb ühel või mitmel järgmistest alustest:**
 - a) **kavandatav** geograafiline tähis ei vasta käesolevas määruses sätestatud kaitsenõuetele;
 - b) **kavandatava** geograafilise tähise registreerimine oleks vastuolus artiklitega 42 **või** 43 **või artikli 44 lõikega 2 või**
 - c) **kavandatava** geograafilise tähise registreerimine ohustaks **■ kaubanduses** kasutatavat **identset või ohustaks sarnast** nimetust või kaubamärki või tooteid, mida on õiguspäraselt turustatud vähemalt viis aastat enne artikli 22 lõikega 7 ette nähtud avaldamise kuupäeva.
3. **Vastuväide, mis ei ole lõike 1 kohaselt vastuvõetav, lükatakse tagasi.**

Artikkel 27

Kommentaare sisaldava teate menetlus

- 1. Kolme kuu jooksul alates koonddokumendi ja tootespetsifikaadile osutava viite avaldamisest liidu registris vastavalt artikli 23 lõikele 7 võib liikmesriigi või kolmanda riigi pädev asutus või õigustatud huvi omav füüsiline või juriidiline isik, kes on asutatud või elab teises liikmesriigis või kolmandas riigis, esitada ametile kommentaare sisaldava teate.*
- 2. Kommentaare sisaldavas teates juhitakse tähelepanu mis tahes ebatäpsusele või esitatakse täiendavat teavet taotluse kohta, sealhulgas võimaliku muu liidu õiguse rikkumise kohta. See ei anna selle autorile õigusi ning sellega ei algatata vaidlustamismenetlust. Kommentaare sisaldav teade ei tohi põhineda vastuväite alustel ja teate esitajat ei käsitata menetluse poolena.*

3. *Amet teavitab taotlejat kommentaare sisaldavast teatest ja võtab seda arvesse taotluse kohta otsuse tegemisel, välja arvatud juhul, kui kommentaare sisaldav teade on ebaselge või ilmselgelt ebaõige.*
4. *Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, millega kehtestatakse reeglid kommentaare sisaldavate teadete esitamise kohta ning määratakse kindlaks nende vorm ja veebipõhine esitusviis. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 68 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.*

Artikkel 28

Üleminekuperiood geograafilise tähise kasutamisel

1. Ilma et see piiraks artikli **44** kohaldamist, võib amet otsustada **geograafilise tähise** registreerimise ajal kehtestada kuni **viie**aastase üleminekuperioodi, et lubada liikmesriigist või kolmandast riigist pärit selliste toodete puhul, mille nimetuse moodustab või mille nimetusse kuulub artiklit 40 rikkuv nimetus, jätkata selle nimetuse kasutamist, mille all tooteid turustati, tingimusel et artikli 15 või 25 kohases vastuvõetavas **█** vastuväites sellise geograafilise tähise registreerimise taotlusele, mille kaitset rikutakse, **on esile toodud**, et:
 - a) geograafilise tähise registreerimine ohustaks **kaubandustegevuses kasutatavat identset või sarnast nimetust** teises tootenimetuses **või**
 - b) selliseid tooteid on asjaomasel territooriumil kõnealuse nimetusega tootenimetuses õiguspäraselt turustatud vähemalt viis aastat enne artikli 22 lõike 7 kohast **taotluse** avaldamist.

2. **Amet võib kehtestada** kuni 15aastase **üleminekuperioodi** või otsustada pikendada lõike 1 kohaselt kehtestatud üleminekuperioodi kokku kuni 15 aastaks, kui on lisaks esile toodud, et
- a) lõikes 1 osutatud nimetust on õiguspäraselt pidevalt ja muutumatult kasutatud vähemalt 25 aastat enne ametile asjaomase geograafilise tähise registreerimise taotluse esitamist;
 - b) lõikes 1 osutatud nimetuse kasutamise eesmärk ei ole kunagi olnud geograafilise tähisena registreeritud nimetuse mainest kasu saamine ja
 - c) tarbijat ei ole toodete õige geograafilise päritolu osas eksitatud ega ole saadudki eksitada.
3. **Otsused, millega kehtestatakse** üleminekuperiood **või pikendatakse seda**, nagu on osutatud **lõigetes 1 ja 2**, avaldatakse liidu registris.

4. **Üleminekuperioodil** märgitakse lõikes 1 osutatud nimetuse kasutamisel päritoluriik märgistusele selgelt ja nähtavalt **ja vajaduse korral tootekirjelduse osana, kui toodet turustatakse internetimüügi veebisaidil.**
5. **Selleks et** saavutada pikaajaline eesmärk tagada, et kõik asjaomases piirkonnas geograafilise tähisega tähistatud toote tootjad järgivad asjaomast tootespetsifikaati, võib liikmesriik kehtestada kuni **kümne** aasta pikkuse nõuetele vastavuse üleminekuperioodi, mis **hakkab** kehtima alates taotluse ametile esitamise kuupäevast, tingimusel et asjaomased ettevõtjad on kõnealust toodet vastava nimetuse all pidevalt ja õiguspäraselt turustanud vähemalt asjaomase liikmesriigi **pädevale asutusele** taotluse esitamisele eelnenud **viie** aasta jooksul ning on osutanud sellele asjaolule artiklis 15 osutatud riigisisese vaidlustamismenetluse käigus.
6. Lõiget 5 kohaldatakse *mutatis mutandis* kolmandas riigis asuva geograafilise piirkonna nime kasutava geograafiliste tähise suhtes. **Kohustust viidata riigisiseses** vaidlustamismenetluses **kõnealuses lõikes osutatud jätkuvale kasutamisele ei kohaldata geograafiliste tähiste suhtes, mis viitavad kolmanda riigi geograafilisele piirkonnale.**

Artikkel 29

Ameti otsus taotluse kohta

1. Kui amet leiab artikli 23 kohaselt korraldatud läbivaatamise käigus saadud teabe alusel, et mõni kõnealuses artiklis osutatud nõuetest ei ole täidetud, **lükkab** ta taotluse **tagasi**.
2. Kui **amet leiab** artikli 23 kohaselt korraldatud läbivaatamise käigus saadud teabe alusel, **et käesoleva määruse nõuded on täidetud**, ja **saadud ei ole** ühtegi vastuvõetavat vastuväidet, **registreerib** amet **geograafilise tähise**.
3. Kui amet on saanud lubatava **■** vastuväite ning pärast artikli 25 lõikes 4 osutatud konsultatsioone on jõutud kokkuleppele, **registreerib amet geograafilise tähise** pärast seda, kui ta on kontrollinud, et kokkulepe on kooskõlas liidu õigusega. Kui artikli 23 lõike 7 kohaselt avaldatud teabesse on tehtud vähemolulisi muudatusi, siis amet **ajakohastab** vajaduse korral seda teavet.

4. Kui amet on saanud lubatava ▮ vastuväite, kuid pärast artikli **25 lõikes 4** osutatud konsultatsioone ei ole kokkuleppele jõutud, **kontrollib amet, kas vastuväide on põhjendatud. Amet hindab vastuväite esitamise aluseid liidu territooriumist lähtuvalt. Selle hinnangu põhjal lükkab amet kas vastuväite tagasi ja registreerib nimetuse geograafilise tähisena või lükkab taotluse tagasi.**
5. Käesoleva artikli lõigete 2, 3 ja 4 ▮ kohastes **ameti** otsustes täpsustatakse vajaduse korral ▮ registreerimise suhtes kohaldatavaid tingimusi **ning vähemoluliste muudatuste korral avaldab amet teavitamise eesmärgil uuesti artikli 23 lõike 7 kohaselt avaldatud teabe.**
6. Ameti vastuvõetud otsused avaldatakse liidu registris kõigis liidu ametlikes keeltes. Viide liidu registris avaldatud otsusele ▮ avaldatakse kõigis **liidu ametlikes keeltes Euroopa Liidu Teatajas.**

Artikkel 30

Komisjoni otsus taotluse kohta

1. Artiklis 21 osutatud taotluste puhul võib komisjon igal ajal enne registreerimismenetluse lõppu omal algatusel **või liikmesriigi pädeva asutuse** või ameti **taotlusel** võtta ametilt üle volitused teha otsus taotluse kohta, kui **selline kavandatav geograafilise tähise registreerimine võib olla vastuolus avaliku korraga või võib selle registreerimine või taotluse tagasilükkamine ohustada liidu kaubandus- või välissuhteid.**
2. **Kui komisjon on käesoleva artikli lõikes 1 osutatu kohaselt registreerimismenetluse ametilt üle võtnud, esitab amet komisjonile artikli 29 lõigetes 1–5 osutatud otsuse kavandi.**
3. **Komisjon võtab käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud otsused vastu rakendusaktidega. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 68 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega ning need avaldatakse liidu registris.**

4. *Lõikeid 1, 2 ja 3 kohaldatakse mutatis mutandis tootespetsifikaadi muudatuse ja registreeringu tühistamise menetluste suhtes.*
5. *Käesoleva artikli lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamisel tagab amet, et komisjonil on artiklis 67 osutatud ametile taotluste elektroonilise esitamise digisüsteemi kaudu juurdepääs dokumentidele, mis käsitlevad taotlusi, tootespetsifikaadi muutmise taotlusi ja registreeringu tühistamise taotlusi.*
6. Komisjon võtab vastu rakendusaktid **■**, milles sätestatakse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud olukordade suhtes kohaldatav menetlus. **■** Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 68 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 31

Tootespetsifikaadi muudatus

1. **Taotleja, kelle nimele geograafiline tähis on registreeritud, või tootja, kes kasutab geograafilist tähist kooskõlas artikli 47 lõikega 1, võib taotleda** kõnealuse registreeritud geograafilise tähise tootespetsifikaadis tehtava muudatuse heakskiitmist.
2. Tootespetsifikaadi muudatused liigitatakse kahte kategooriasse:
 - a) liidu muudatused, **nagu on osutatud lõikes 3**, mille puhul peab toimuma liidu tasandil vaidlustamismenetlus,
 - b) standardmuudatused, mis vaadatakse läbi liikmesriigi või **kolmanda riigi** tasandil.
3. Muudatust käsitatakse liidu muudatusena, kui see eeldab koonddokumendi läbivaatamist ja kui on täidetud mõni järgmistest tingimustest:
 - a) muudatus sisaldab **geograafilise tähisena kaitstud** nimetuse või nimetuse kasutamise muutmist;
 - b) on oht, et muudatus **kahjustaks** koonddokumendis osutatud seost geograafilise piirkonna ja toote vahel; **või**
 - c) muudatusega kaasnevad piirangud toote turustamisele.

4. Liidu muudatuse *taotluse puhul kohaldatakse artiklites 7, 8 ja 14–30 sätestatud riigisisese ja liidu etapi menetlusi mutatis mutandis. Otsuse liidu muudatuse taotluse kohta võtab vastu amet või artikli 30 kohaldamisel komisjon* ■ .
5. Registreeritud geograafilise tähise tootespetsifikaadi mis tahes muud muudatust ■ *kui need, millele on osutatud lõikes 3, käsitatakse standardmuudatusena ning see kuulub selle liikmesriigi või kolmanda riigi pädevusse, kust see toode pärineb. Kui standardmuudatused on heaks kiidetud, edastab asjaomane pädev asutus need ametile.*
- Artikli 20 kohaldamisel kiidab standardmuudatused heaks amet.*
6. *Standardmuudatust käsitatakse ajutisena, kui see puudutab tootespetsifikaadi ajutist muutmist, mis tuleneb kohustuslike sanitaarmedetmete kehtestamisest ametiasutuste poolt või pädevate asutuste poolt ametlikult kinnitatud loodusõnnetusest või ebasoodsatest ilmastikutingimustest või inimtegevusest tingitud katastroofist, näiteks sõjast, sõjaohust või terrorirünnakust.*

7. Kolmanda riigi *pädeva asutuse* või kolmandas riigis asutatud tootja esitatud muutmistaotlus peab sisaldama tõendeid, et taotletav muudatus on kooskõlas vastavas kolmandas riigis geograafilise tähise kaitse suhtes kohaldatava õigusega.
8. **Kui** liidu muudatuse taotlus, milles käsitletakse liikmesriigist pärit toodet tähistavat geograafilist tähist, on seotud ka standardmuudatustega, **vaatab amet või komisjon lõike 4 kohaselt läbi üksnes** liidu muudatuse. ■
9. Vajaduse korral võib asjaomase liikmesriigi *pädev asutus* või amet paluda taotlejal, **kelle nimele geograafiline tähis on registreeritud**, muuta tootespetsifikaadi muid elemente.
10. Amet avaldab **liidu ja standard**muudatused pärast **heakskiitmist** ■ liidu registris ■ .
11. Komisjon võib vastu võtta rakendusaktid, millega kehtestatakse üksikasjalikud reeglid liidu muudatuse taotluse menetlemise korra, vormi ja taotluse esitamise kohta ning standardmuudatuste korra, vormi ja sellistest muudatustest ameti teavitamise kohta. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 68 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 32

Tühistamine

1. ***Geograafilise tähise registreering tühistatakse, kui geograafiline tähis registreeriti vastuolus artikli 42 lõikega 1, artikli 43 lõigetega 1 või 2 või artikli 44 lõikega 2.***
2. ***Geograafilise tähise registreeringu võib tühistada, kui:***
 - a) **█** toote vastavust tootespetsifikaadile ei ole enam võimalik tagada;
 - b) ***vähemalt viie*** järjestikuse aasta jooksul ei ole geograafilise tähisega toodet turule lastud.
3. ***Geograafilise tähise registreeringu võib tühistada ka selle taotleja taotlusel, kelle nimele geograafiline tähis on registreeritud.***

4. *Lõigete 1 ja 2 kohase tühistamistaotluse võib esitada liikmesriigi või kolmanda riigi pädev asutus või õigustatud huvi omav füüsiline või juriidiline isik.*
5. *Komisjon või amet võib algatada tühistamismenetluse omal algatusel lõikes 2 sätestatud põhjustel.*
6. *Artiklites 7, 8, 14, 15, 16 ja 20–30 sätestatud riigisisese ja liidu tasandi etappe kohaldatakse tühistamismenetluse suhtes mutatis mutandis.*

7. Enne kui amet otsustab geograafilise tähise registreeringu tühistada, **teavitab ta käesoleva artikli lõigetes 4 ja 5 osutatud juhtudel taotlejat, kelle nimele geograafiline tähis on registreeritud. Enne kui amet otsustab kolmanda riigi geograafilise tähise registreeringu tühistada, konsulteerib ta asjaomase kolmanda riigi pädevate asutustega.** Kui geograafiline tähis registreeriti artikli 20 kohaselt, **võib geograafiliste tähiste osakond konsulteerida nõuandekoguga ning asjaomase liikmesriigi ühtse kontaktpunktiga.**
8. **Geograafilise tähise registreeringu tühistamise korral ajakohastatakse vastavalt liidu registrit.**
9. **Käesolevat artiklit ei kohaldata selliste kolmandate riikide geograafiliste tähiste suhtes, mis on liidus kaitstud Genfi redaktsiooni või muu rahvusvahelise lepingu alusel, mille osaline liit on.**
10. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles sätestatakse käesoleva artikli lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud tühistamise ja vormi üksikasjalikud reeglid ning tühistamise taotluste esitamise reeglid. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 68 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 33
Edasikaebamine

1. Käesoleva määrusega sätestatud menetluse iga osapool, keda ameti poolt kõnealusel menetluses tehtud otsus kahjustab, võib esitada otsuse kohta edasikaebuse artiklis 36 osutatud apellatsioonikodadele (edaspidi „apellatsioonikojad“). Liikmesriikidel on **■** õigus *edasikaebuses* osaleda.
2. ***Kaebusel on peatav mõju. Ameti otsus, mida ei ole vaidlustatud, jõustub järgmisel päeval pärast seda, kui on möödunud kaebuse esitamise tähtaeg, millele on osutatud lõike 4 esimeses lõigus.***
3. Otsuse peale, ***mis*** ei lõpeta menetlust ühe poole suhtes, saab edasi kaevata ainult seoses lõppotsusega.
4. Kaebuse teade esitatakse ametile kirjalikult ***kahe*** kuu jooksul alates vaidlustatud otsuse avaldamise kuupäevast. Kaebuse teadet ei loeta **■** nõuetekohaselt esitatuks enne, kui on tasutud lõiv kaebuse esitamise eest.

Kaebuse ***korral*** tuleb ***nelja*** kuu jooksul alates vaidlustatud otsuse avaldamisest esitada ametile kirjalik selgitus kaebuse põhjuste kohta.

5. Pärast kaebuse lubatavuse kontrollimist teeb apellatsioonikoda kaebuse *põhjendatuse* kohta otsuse. Apellatsioonikoda tegutseb *vaidlustatud* otsuse eest vastutava geograafiliste tähiste osakonna pädevuse piires või saadab asja sellele geograafiliste *tühiste* osakonnale tagasi.

Apellatsioonikodad võivad *omal* algatusel või osapoole kirjaliku põhjendatud taotluse korral konsulteerida nõuandekoguga.

Et aidata pooltel jõuda kokkuleppele, *pakub* amet *alternatiivset vaidluste lahendamist*, näiteks määruse (EL) 2017/1001 artiklis 170 *osutatud* vahendusteenuseid.

6. Apellatsioonikodade otsuste peale võib kahe kuu jooksul alates apellatsioonikodade otsusest *teatamisest* esitada Üldkohtule hagi olulise menetlusnormi rikkumise, *Euroopa Liidu toimimise lepingu* rikkumise, käesoleva määruse või selle rakendusnormide rikkumise või võimu kuritarvitamise kohta. Kaebusega võib ühineda apellatsioonikoja menetluse iga osapool, kelle huve apellatsioonikoja otsus kahjustab, ja iga liikmesriik. Üldkohus on pädev vaidlustatud otsust tühistama või muutma.

7. Apellatsioonikoja otsused jõustuvad **■ järgmisel päeval pärast seda**, kui on möödunud ***lõikes 6 osutatud*** tähtaeg, või kui selle aja jooksul on esitatud hagi Üldkohtule, siis ***alates järgmisest kuupäevast*** pärast kõnealuse hagi rahuldamata jätmise või Euroopa Kohtule Üldkohtu otsuse kohta esitatud mis tahes kaebuse ***rahuldamata jätmise*** kuupäeva. ***Amet võtab vajalikud meetmed Üldkohtu otsuse täitmiseks või, kui Euroopa Kohtule esitatakse kõnealuse otsuse kohta apellatsioonikaebus, Euroopa Kohtu otsuse täitmiseks.***
8. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 69 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse täiendamiseks, et täpsustada järgmist:
- a) käesoleva artikli lõike 4 kohase kaebuse esitamist käsitleva teate sisu ning kaebuse esitamise ja läbivaatamise kord ja
 - b) käesoleva artikli lõike 5 kohaste apellatsioonikodade otsuste sisu ja vorm.

2. jagu
Ameti korraldus ja ülesanded ■

Artikkel 34

Käsitöõnduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste osakond

1. Ametis ***luuakse käsitöõnduslike ja tööstustoodete*** geograafiliste tähiste osakond. ***Nimetatud geograafiliste tähiste osakond*** vastutab ■ otsuste tegemise eest seoses järgmisega:
 - a) geograafilise tähise registreerimise taotlemine;
 - b) tootespetsifikaadi muudatuse taotlus;
 - c) vastuväide taotlusele või tootespetsifikaadi muudatuse taotlusele;
 - d) kanded liidu ■ registrisse;
 - e) geograafilise tähise registreeringu tühistamise taotlus.
2. Vaidlustamis- ja tühistamisotsuse teeb kolmest liikmest koosnev vaekogu. Vähemalt ühel liikmel peab olema õigusalane kvalifikatsioon. Kõik muud lõikes 1 osutatud otsused teeb üks liige, ***kellel on asjakohane kvalifikatsioon.***

Artikkel 35

■ *Nõuandekogu*

1. Luuakse nõuandekogu, kes esitab arvamuse, kui see on käesoleva määrusega ette nähtud.
2. Geograafiliste tähiste osakond ja apellatsioonikojad võivad vastavalt konsulteerida ning komisjoni taotlusel peavad konsulteerima nõuandekoguga ■ *taotlust* puudutavate *küsimuste* puhul artiklites 23, 25, **26, 29, 31, 32** ja 33 osutatud registreerimismenetluse, sealhulgas vaidlustamismenetluse, edasikaebamismenetluse, *tootespetsifikaadi* muutmise või registreeringu tühistamise mis tahes etapis. *Nõuandekoguga võib konsulteerida ka horisontaalsetes küsimustes, nagu:*
 - a) kvaliteedikriteeriumide hindamine;
 - b) toote *nimetuse* maine kindlakstegemine;
 - c) nimetuse üldnimena kasutamise kindlaksmääramine;
 - d) *toote omaduste ja selle geograafilise päritolu vahelise seose hindamine;*
 - e) ■ tarbijate eksitamise oht geograafiliste tähiste ja kaubamärkide, homonüümide või õiguspäraselt turustatavate olemasolevate toodete nimetuste vaheliste vastuolude korral.

3. Geograafiliste tähiste osakond *ja, kui see on asjakohane*, apellatsioonikojad *võivad* konsulteerida nõuandekoguga seoses nimetuste võimaliku registreerimisega geograafiliste tähistena artiklis **20** osutatud otsetaotluste kaudu.
4. Nõuandekogu esitab oma arvamused kolmest liikmest koosnevas vaekogus ning need arvamused ei ole siduvad.
5. Nõuandekogusse kuulub üks esindaja igast liikmesriigist ja üks komisjoni *esindaja* ning nende asendusliikmed. *Kui seda peetakse vajalikuks, kutsutakse nõuandekogule oma eksperditeadmisi pakkuma geograafiliste tähiste või asjaomase tootekategooria valdkonna tunnustatud eksperdid, sealhulgas piirkondade ja akadeemiliste ringkondade esindajad.*

6. Nõuandekogu liikmete ametiaeg on pikkusega kuni **viis** aastat ning seda saab pikendada.
7. Amet avalikustab nõuandekogu liikmete nimekirja oma veebisaidil ja ajakohastab seda.
8. Nõuandekogu liikmete ametisse nimetamise ja nõuandekogu toimimise kord määratakse kindlaks **määruse (EL) 2017/1001 artikliga 153 asutatud** haldusnõukogu poolt heaks kiidetud töökorras ja kogu vastav teave avalikustatakse. ***Nõuandekogu liikmetel ei tohi olla huvide konflikti.***
9. Amet annab nõuandekogule vajalikku logistilist abi ning tagab koosolekuteks sekretariaaditeenused.

Artikkel 36
Apellatsioonikojad

Määruse (EL) 2017/1001 artikliga 165 *asutatud apellatsioonikodade* pädevuses on lahendada *ameti poolt* käesoleva *määruse alusel* vastu võetud otsuste *peale* esitatud kaebusi.

Artikkel 37
Käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste liidu register

- 1. Amet loob käsitöö- ja tööstustoodete geograafiliste tähiste haldamiseks liidu elektroonilise registri ja haldab seda. See peab olema üldsusele kergesti kättesaadav ja masinloetavas vormingus.*

2. *Artikli 29 või 30 kohase geograafilise tähise registreerimise otsuse jõustumisel kannab amet liidu registrisse järgmised andmed:*
- a) *kaitstud geograafilise tähisena registreeritud nimetus (edaspidi „kaitstud geograafiline tähis“);*
 - b) *toote liik, mille jaoks geograafiline tähis on registreeritud;*
 - c) *selle taotleja nimi, kelle nimele geograafiline tähis on registreeritud;*
 - d) *viide otsusele, mille alusel geograafiline tähis registreeritakse;*
 - e) *selle toote päritoluriik või -riigid, kelle jaoks geograafiline tähis on registreeritud.*
3. *Kui komisjon nii otsustab, siis liidu registrisse võidakse kanda ka kolmandate riikide toodete geograafilisi tähiseid, mida liidus kaitstakse rahvusvahelise lepingu kohaselt, milles liit on üks osapool. Sellisel juhul võtab komisjon vastu rakendusakti, mille järel amet kannab geograafilised tähised liidu registrisse. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 68 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.*

4. *Geograafiline tähis kantakse liidu registrisse selle algupärase kirjavärgi. Kui algupärane kirjavärg ei ole ladina tähestikus, tuleb geograafiline tähis transkribeerida ladina tähestikku ning liidu registrisse kantakse geograafilise tähise mõlemad versioonid ja neil on võrdne staatus.*
5. *Amet säilitab geograafilise tähise registreerimisega seotud dokumentatsiooni digi- või paber kandjal geograafilise tähise kehtivusaja jooksul ning taotluse tagasilükkamise või registreeringu tühistamise korral kümne aasta jooksul pärast sellist tagasilükkamist või tühistamist.*
6. *Liidu registriga seotud jooksvad kulud kaetakse ameti tegevuseelarvest.*
7. *Komisjon võib vastu võtta rakendusaktid, millega määratakse kindlaks liidu registri IT- arhitektuur ja esitusviis. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 68 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.*

Artikkel 38

Väljavõtted liidu registrist

- 1. Amet tagab, et igaühel on võimalik liidu registrist hõlpsasti alla laadida masinloetavas vormingus ja tasuta ametlik väljavõte, mis tõendab geograafilise tähise registreerimist, ja muud asjakohased andmed, sealhulgas taotluse esitamise kuupäev või muu kuupäev, mis on oluline seoses prioriteedinõudega. **Ametlikku väljavõtet võib kasutada ametliku tõendina.***

- 2. **Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega täpsustatakse liidu registrist tehtud väljavõtete vorming ja veebipõhine esitusviis. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 68 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.***

Artikkel 39
Tehniline tugi

1. *Komisjoni taotluse korral viib amet läbi kontrollle ja täidab haldusülesandeid selliste kolmandate riikide geograafiliste tähiste puhul,*
 - a) *mis on kaitstud või mille kohta on esitatud kaitsetaotlus rahvusvahelise lepingu (v.a Genfi redaktsioon) alusel, mille osaline liit on, või*
 - b) *mille kohta on esitatud kaitsetaotlus rahvusvahelise lepingu alusel, mille üle liit peab läbirääkimisi.*

2. *Komisjonilt saadud teabe põhjal amet avalikustab ja muudatuste korral ajakohastab nende rahvusvaheliste lepingute loetelu, millega kaitstakse käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafilisi tähiseid ja mille osaline liit on, ning samuti nende lepingute alusel kaitstud geograafiliste tähiste loetelu.*

III JAOTIS

GEOGRAAFILISTE TÄHISTE KAITSE

Artikkel 40

Geograafiliste tähiste kaitse

1. Liidu registrisse kantud geograafilisi tähiseid kaitstakse:
 - a) geograafilise tähise otsese või kaudse kaubanduslikul eesmärgil kasutamise eest registreerimisega hõlmamata toodete puhul, kui need tooted on **võrreldavad** registreerimisega **hõlmatud** toodetega või kui nimetuse kasutamisega kasutatakse ära, nõrgendatakse või kahjustatakse kaitstud geograafilise tähise mainet;
 - b) geograafilise tähisena kaitstud nimetuse väärkasutuse, jäljendamise või seoste tekitamise eest ka siis, kui toodete või teenuste tegelik päritolu on näidatud või kui kaitstud geograafiline tähis on tõlgitud või sellele on lisatud sõnad „stiil“, „liik“, „meetod“, „toodetud nagu“, „imitatsioon“, „**maitse**“, „**lõhn**“, „samasugune“ või muu samalaadne;
 - c) toote lähtekohta, päritolu, laadi või olulisi omadusi käsitlevate muude valede või eksitavate märgete eest, mida kasutatakse asjaomase toote sise- või välispakendil, reklaam**materjalides** ja asjaomase **tootega** seotud dokumentides ja **veebiliidest** esitatavas teabes, **samuti** selliste pakendite kasutamise eest, mis võivad jätta vale mulje toote päritolust;
 - d) mis tahes muu tegevuse eest, mis võib tarbijat eksitada **toote** tegeliku päritolu osas.

2. Lõike 1 punkti b kohaldamisel tekib seos geograafilise tähisega eelkõige siis, kui on *loodud piisavalt* otsene ja selge seos registreeritud geograafilise tähisega hõlmatud tootega *liidu keskmise tarbija jaoks*, kes on piisavalt *informeeritud, mõistlikult tähelepanelik ja arukas*.
3. *Geograafiliste tähiste kaitse* kehtib ka domeeninime *kasutamisele viisil, mis on vastuolus lõikega 1*.
4. *Geograafiliste tähiste* kaitset kohaldatakse ka:
 - a) kaupade suhtes, mis sisenevad liidu tolliterritooriumile, kuid mida ei lubata kõnealusel territooriumil vabasse ringlusse, ning
 - b) kaupade suhtes, mida müüakse kaugmüügi, näiteks e-kaubanduse teel.

5. Tootjarühmadel või tootjatel, kes omavad kaitstud geograafilise tähise kasutusõigust, on õigus tõkestada kolmandatel isikutel kaubandustegevuse käigus kaupade liitu toomist neid seal vabasse ringlusse lubamata, kui need kaubad, sealhulgas nende pakendid, tulevad kolmandatest riikidest ja rikuvad lõiget 1.
6. Käesoleva määruse alusel kaitstav geograafiline tähis ei tohi muutuda liidus üldmõisteks.
7. Kui geograafiline tähis on liitnimetus, mis sisaldab üldmõistet, ei käsitata selle mõiste kasutamist lõike 1 punktides a ja b osutatud tegevusena.

Artikkel 41

Valmistatud toodete osad või koostisosad

1. Artikliga 40 ei piirata tootjate õigust kasutada kaitstud geograafilist tähist kooskõlas artikliga 47 näitamaks, et valmistatud toode sisaldab kõnealuse geograafilise tähisega toodet ***või sellesse kuulub*** kõnealuse geograafilise tähisega toode osa või koostisosana, tingimusel et selline kasutamine on kooskõlas ausate kaubandustavadega ning sellega ei ***kasutata ära***, nõrgendata ega kahjustata geograafilise tähise mainet.
2. Valmistatud toote osa või koostisosa tähistavat kaitstud geograafilist tähist ei kasutata selle toote müüginimetuses, välja arvatud ***juhul, kui taotleja, kelle nimele asjaomane geograafiline tähis on registreeritud, on selliseks kasutamiseks nõusoleku andnud***.

Artikkel 42

Üldmõisted

1. Üldmõistet ei registreerita geograafilise tähisena.
2. Selleks et otsustada, kas mõiste on üldmõiste, võetakse arvesse kõiki asjakohaseid tegureid, eelkõige:
 - a) olukorda tarbimispiirkondades;
 - b) liidu või liikmesriigi asjakohast õigust.

Artikkel 43

Homonüümid

1. Taotlus, mis on esitatud pärast seda, kui liidus on juba esitatud taotlus täielikult või osaliselt homonüümse **nimetuse** kohta või kui selline nimetus on liidus **geograafilise tähisena** kaitstud, lükatakse tagasi, välja arvatud juhul, kui kohaliku ja traditsioonilise kasutuse tingimused ning kahe homonüümse **nimetuse** esitusviisid on praktikas piisavalt eristatavad, võttes arvesse **vajadust tagada** asjaomaste tootjate võrdne kohtlemine ja vajadust tagada, et tarbijaid ei eksitata toodete tegeliku olemuse või geograafilise päritolu osas.

2. Nimetust, mis täielikult või osaliselt homonüümne nimetusega, mille kohta on esitatud taotlus või kui selline nimetus on liidus geograafilise tähisena kaitstud, mis **võib tekitada** tarbijas **eksliku arvamuse** toote tegeliku geograafilise päritolu suhtes, ei registreerita, isegi kui kõnealuste toodete tegeliku päritoluterritooriumi, -piirkonna või -koha nimetus on täpne.
3. Käesoleva artikli kohaldamisel tähendab nimetus „liidus **geograafilise tähisena** taotletav või kaitstud“ järgmist:
- a) geograafilised tähised, mis on kantud liidu ■ registrisse;
 - b) taotletavad geograafilised tähised, tingimusel et need kantakse seejärel liidu ■ registrisse;
 - c) päritolunimetused ja geograafilised tähised, mis on liidus kaitstud vastavalt ■ määrusele (EL) 2019/1753, ning
 - d) geograafilised tähised, päritolunimetused ja samaväärsed nimetused, mis on kaitstud liidu ja ühe või mitme kolmanda riigi vahelise rahvusvahelise lepingu alusel.

Artikkel 44

Seos geograafiliste tähiste ja kaubamärkide vahel

- 1. Taotlus sellise kaubamärgi registreerimiseks, mille kasutamine oleks vastuolus artikliga 40, lükatakse tagasi, kui see esitatakse pärast kuupäeva, mil geograafilise tähise registreerimise taotlus ametile esitati. Vajaduse korral võetakse arvesse kaubamärgi registreerimise taotluses esitatud prioriteedinõudeid.*
2. Geograafilise tähise *registreerimise taotlus lükatakse tagasi* juhul, kui geograafilise tähisena esitatud nimetus *võib põhjustada* mõne kaubamärgi mainet või mõne märgi üldtuntust arvesse võttes *tarbija eksitamist* toote tegeliku olemuse suhtes.

3. *Amet ja vajaduse korral pädevad riiklikud asutused tunnistavad vastava taotluse korral kehtetuks kaubamärgid, mis on registreeritud lõiget 1 rikkudes.*
4. *Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 3 kohaldamist, võib olenemata geograafilise tähise registreerimisest jätkuvalt kasutada ja uuendada kaubamärki, mille kasutamine on vastuolus käesoleva määruse artikliga 40 ja mis on liidus taotletud, registreeritud või heas usus kasutamise käigus juurdunud, kui see võimalus on kohaldatava õigusega ette nähtud, enne kuupäeva, mil vastava geograafilise tähise registreerimise taotlus ametile esitati, tingimusel et Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/2436 või nõukogu määruse (EL) 2017/1001²⁵ kohaselt ei ole põhjust kaubamärgi kehtetuks tunnistamiseks või tühistamiseks. Sellisel juhul on geograafilist tähise ja asjaomase kaubamärgi kasutamine lubatud.*
5. *Märgistustel ja pakenditel võib koos geograafilise tähisega kasutada direktiivi (EL) 2015/2436 artikli 28 lõikes 4 ja määruse (EL) 2017/1001 artiklis 83 osutatud garanti- või sertifitseerimismärke ning direktiivi (EL) 2015/2436 artikli 29 lõikes 3 ja määruse (EL) 2017/1001 artiklis 74 osutatud kollektiivkaubamärke.*

²⁵ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/2436 kaubamärke käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 336, 23.12.2015, lk 1).*

Artikkel 45

Tootjarühmade ülesanded

1. ***Tootjarühmad tegutsevad*** läbipaistvalt, ***avatult ja mittediskrimineerivalt ning viisil, mis võimaldab*** kõigil geograafilise tähisega toote tootjatel ***igal ajal tootjarühmaga liituda***.

Liikmesriigid võivad ette näha, et tootjarühma töös ***saavad*** osaleda ka avaliku sektori ***asutused*** ja muud sidusrühmad, nagu tarbijarühmad, jaemüüjad ja tarnijad.

2. ***Tootjarühmad tagavad, et rühma kuuluvad tootjad järgivad turul kaitstud geograafilise tähise ja liidu sümboli kasutamisel pidevalt vastava tootespetsifikaadi nõudeid.***

Tootjarühm võib kasutada eelkõige järgmisi õigusi ja täita järgmisi ***ülesandeid***:

- a) töötada välja tootespetsifikaadi ***ja seda muuta*** ning ***kehtestada vastavuse sisekontrollid***, millega tagatakse, et tootmisetapid vastavad ***tootespetsifikaadile***;

- b) võtta õiguslikke meetmeid, et tagada geograafilise tähise ja **muude tootega** otseselt seotud intellektuaalomandi **õiguste** kaitse;
- c) nõustuda võtma kohustusi seoses kestlikkusega, olenemata sellest, kas need sisalduvad tootespetsifikaadis või mitte, või esitada need eraldi algatusena ■ ;
- d) võtta geograafilise tähise näitajaid parandavaid meetmeid, mille alla kuuluvad:
 - i) kollektiivsete turundus- ja reklaamikampaaniate väljatöötamine, korraldamine ja läbiviimine;
 - ii) selline teavitus- ja müügiedendustegevus, mille eesmärk on teavitada **tarbijaid** geograafilise tähisega toote omadustest;
 - iii) analüüside tegemine geograafilise tähisega toote majanduslike näitajate, tootmise kestlikkuse ja tehniliste näitajate kohta;
 - iv) geograafilist tähist ja liidu sümbolit käsitleva teabe levitamine ning
 - v) praegustele ja tulevastele tootjatele nõu ja koolituse pakkumine, sealhulgas soolise aspekti arvestamise ja soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas;

- e) võidelda tootespetsifikaadile mittevastava toote geograafilise tähise võltsimise ja pettusekahtlusega kasutamise vastu siseturul, jälgides geograafilise tähise kasutamist kõikjal siseturul ja *kolmandate riikide* turgudel, kus geograafilised tähised on kaitstud, samuti *veebiliidestest*, ning teavitades vajaduse korral jõustamisasutusi ■ ;
- f) *töötada välja meetmed, et tagada geograafilise tähisega toote vastavus tootespetsifikaadile; ning*
- g) *võtta muid meetmeid, et tagada, et geograafiline tähis saab piisava õiguskaitse, sealhulgas vajaduse korral teavitada pädevaid asutusi, kooskõlas artikli 51 lõikega 5, artikli 52 lõikega 3 ja artikli 54 lõikega 2.*

Artikkel 46

Geograafiliste tähiste õiguste kaitse domeeninimes

Liidus asutatud tippdomeeninimede registrid tagavad, et domeeninimede vaidluste kohtuvälise lahendamise *menetlustes tunnustatakse registreeritud* geograafilisi tähiseid *õigusena, millele saab nendes menetlustes tugineda*.

Artikkel 47

Kasutusõigus

1. Registreeritud geograafilist tähist võib kasutada iga tootja, kelle toode *vastab vastavale tootespetsifikaadile*.
2. *Tootjad* tagavad, **■** *et nende tooted vastavad asjaomasele tootespetsifikaadile*.

Artikkel 48

Liidu sümbol, tähis ja lühend

1. Käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste suhtes kohaldatakse delegeeritud määruse (EL) nr 664/2014 alusel kaitstud geograafiliste tähiste jaoks kehtestatud liidu sümbolit.
2. Selliste liidust pärit käsitöenduslike ja tööstustoodete puhul, mida turustatakse geograafilise tähise all, võib märgistusel ja reklaam- **või teavitus** materjalil olla liidu sümbol. Geograafiline tähis on liidu sümboliga samal vaateväljal.
3. Käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafilise tähisega tähistatud toodete märgistusel võib kasutada lühendit „KGT“, mis vastab tähisele „kaitstud geograafiline tähis“.

4. Liidu sümbolit, tähist ja lühendit võib kasutada valmistatud toodete märgistamisel ja reklaamimisel **või teavituse** materjalides, kui geograafiline tähis viitab toote osale või koostisosale. Sellisel juhul paigutatakse liidu sümbol, tähis või lühend selgelt osa või koostisosana identifitseeritava osa või koostisosa nimetuse kõrvale. Liidu sümbolit, tähist või lühendit ei paigutata viisil, mis annab tarbijale alust arvata, et **geograafilise tähisega on tähistatud** kogu valmistatud toote nimetus, mitte **geograafilise tähisega** kaitstava toote osa või koostisosa nimetus.

5. Liidu sümbol, tähis või lühend võib toote märgistusel **ning asjakohasel juhul toote reklaam- või teavituse materjalil** esineda alles pärast geograafilise tähise registreerimist käsitleva otsuse avaldamist **vastavalt artikli 29 lõikele 6 või artikli 30 lõikele 3**.

6. Toote märgistusel, *ja kui see on asjakohane, toote reklaam- või teavitusematerjalil* võib olla ka järgmine teave:
- a) tootespetsifikaadis osutatud geograafilise päritolupiirkonna kirjeldused ning
 - b) tekst, graafilised kujutised või sümbolid, mis viitavad liikmesriigile või piirkonnale, kus kõnealune geograafiline piirkond asub.
7. Liidu sümbol, mis on seotud kolmanda riigi geograafilise tähisega, mis on kantud liidu registrisse, võib esineda *toote* märgistamisel ja reklaamimisel või teabematerjalil. *Sellisel juhul* kohaldatakse lõiget 2.
8. Komisjon võib vastu võtta rakendusakte, millega täpsustatakse liidu sümboli ja tähise tehnilisi omadusi, samuti nende kasutamise reegleid registreeritud geograafilise tähise all turustatavate toodete puhul, sealhulgas keeleversioonide kasutamist käsitlevaid reegleid. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 68 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

IV JAOTIS
KONTROLL JA JÕUSTAMINE

Artikkel 49
Kohaldamisala

1. *Käesolev jaotis käsitleb käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähistega seotud kontrolle.*
2. *Lõikes 1 osutatud kontrollid hõlmavad järgmist:*
 - a) *selle kontrollimine, kas geograafilise tähisega toode vastab asjaomasele tootespetsifikaadile;*
 - b) *järelevalve geograafiliste tähiste turul, sealhulgas e-kaubanduses kasutamise üle.*

Artikkel 50

Pädevate asutuste määramine

1. Liikmesriigid määravad **ühe või mitu** pädevat asutust, kes vastutavad **käesolevas jaotises ette nähtud** kontrollide eest. ■
2. Lõikes 1 osutatud pädevad asutused on objektiivsed **ja erapooletud ning tegutsevad läbipaistval viisil**. Nende käsutuses ■ peavad olema kvalifitseeritud töötajad ja vahendid, mis on vajalikud nende ülesannete **tõhusaks** täitmiseks.

Artikkel 51

Ettevõtja kinnitusel põhinev vastavuse kontrollimine

1. **Geograafilise tähisega ja liidust pärit toote** vastavust **asjaomasele** tootespetsifikaadile kontrollitakse ettevõtja kinnituse põhjal. Ettevõtja kinnituse jaoks kasutatakse I lisa sätestatud standardvormi ning kinnitus sisaldab kõnealuses lisa täpsustatud kohustuslikku teavet.
2. ■ Enne toote turule laskmist esitab tootja kinnituse artikli 50 lõikes 1 osutatud pädevale asutusele. Pärast toote turule jõudmist esitab tootja kinnituse iga kolme aasta tagant uuesti, et tõendada toote jätkuvat vastavust tootespetsifikaadile. Kui tootespetsifikaati muudetakse nii, et see mõjutab asjaomast toodet, tuleb esitada viivitamata ajakohastatud kinnitus. ■

3. *Pädev asutus selgitab välja vähemalt selle, kas ettevõtja kinnituses esitatud teave on täielik ja järjepidev. Kui pädev asutus on veendunud, et ettevõtja kinnituses esitatud teave on täielik ja järjepidev ning tal ei ole muid nõuetele vastavusega seotud reservatsioone, annab pädev asutus välja asjaomase toote geograafilise tähise kasutamise loa või pikendab olemasolevat luba. Kui kinnituses esineb ilmselgeid vigu või vastuolusid, antakse tootjale võimalus kinnitust täiendada või parandada.■*
4. *Ettevõtja kinnitusel põhinev kontrollimine ei takista tootjaid laskmast toote vastavust tootespetsifikatsioonile kontrollida tootesertifitseerimisasutustel või füüsilistel isikutel.*

5. *Ettevõtja kinnitusega hõlmatud toote vastavuse kontrollimiseks teevad järgmised isikud või asutused kontrole, mis võivad toimuda enne ja pärast toote turule laskmist, võttes aluseks riskianalüüsi ja, kui neid on esitatud, geograafilise tähisega toodete huvitatud tootjate teated:*
- a) *pädev asutus või*
 - b) *üks või mitu tootesertifitseerimisasutust või füüsilist isikut, kellele on vastavalt artiklile 55 delegeeritud kontrolliülesanded.*
6. *Mittevastavuse korral võtab pädev asutus vajalikud meetmed olukorra parandamiseks.*
7. *Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 69 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse muutmiseks, muutes vajaduse korral I lisas esitatud standardvormiga seotud teavet ja nõudeid.*

Artikkel 52

Vastavuse kontrollimine pädeva asutuse, tootesertifitseerimisasutuste või füüsiliste isikute poolt

- 1. Alternatiivina artiklis 51 sätestatud menetlusele võivad liikmesriigid näha ette, et toote vastavus vastavale tootespetsifikaadile selgitatakse välja kontrollide abil, mis tuleb teha enne ja pärast toote turule laskmist ning seda teeb:*
 - a) üks või mitu artikli 50 lõikes 1 osutatud pädevat asutust või*
 - b) üks või mitu tootesertifitseerimisasutust või füüsilist isikut, kellele on vastavalt artiklile 55 delegeeritud kontrolliülesanded.*

2. *Kui enne toote turule laskmist tehtud kontrolli kohaselt vastab toode tootespetsifikaadile, väljastab pädev asutus asjaomase toote jaoks loa geograafilise tähise kasutamiseks.*
3. *Pärast toote turule laskmist tehtud kontrollid põhinevad riskianalüüsil ja, kui neid on esitatud, geograafilise tähisega toodetest huvitatud tootjate teadetel. Kui sellised kontrollid näitavad toote vastavust tootespetsifikaadile, pikendab pädev asutus väljastatud luba.*
4. *Mittevastavuse korral võtab pädev asutus vajalikud meetmed olukorra parandamiseks.*

Artikkel 53

Kolmandast riigist pärit toodete vastavuse kontrollimine

Seoses kolmanda riigi geograafiliste tähistega teeb vastavale tootespetsifikaadile vastavuse kontrolli enne toote turule laskmist:

- a) kolmanda riigi määratud pädev asutus või*
- b) üks või mitu tootesertifitseerimisasutust.*

Artikkel 54

Järelevalve geograafiliste tähiste turul kasutamise üle

- 1. Artikli 50 lõikes 1 osutatud pädevad asutused teevad geograafiliste tähiste turul kasutamise üle järelevalvet, olenemata sellest, kas asjaomaseid tooteid ladustatakse või veetakse, levitatakse või pakutakse hulgi- või jaemüügiks, sealhulgas e-kaubanduses.*

2. *Käesoleva artikli lõike 1 kohaldamisel teevad artikli 50 lõikes 1 osutatud pädevad asutused kontrollid riskianalüüsi ja, kui neid on esitatud, geograafilise tähisega toodete huvitatud tootjate teadete alusel. Vajaduse korral võtavad need asutused asjakohased haldus- ja kohtulikud meetmed, et hoida ära või peatada nende territooriumil valmistatavate, pakutavate või turustatavate toodete või teenuste nimetuste kasutamine, mis on vastuolus artiklite 40 ja 41 kohase geograafiliste tähiste kaitsega.*

Artikkel 55

Kontrolliülesannete delegeerimine

1. Pädevad asutused võivad delegeerida **artikli 51 lõikes 5, artikli 52 lõigetes 2 ja 3 ning artikli 54 lõikes 2 osutatud** kontrolliülesanded **ühele või mitmele tootesertifitseerimisasutusele või füüsilistele isikutele**.
2. Delegeeriv pädev asutus tagab, et **█** tootesertifitseerimisasutusel või füüsilisel isikul, kellele **lõikes 1 osutatud kontrolliülesanded on** delegeeritud, on nende ülesannete **tulemuslikuks** täitmiseks vajalikud õigused.
3. **█** Kontrolliülesannete delegeerimine peab olema tehtud kirjalikult ja **vastama** järgmistele tingimustele:
 - a) delegerimisdokument sisaldab **█** tootesertifitseerimisasutusele või füüsilisele isikule delegeeritud kontrolliülesannete täpset kirjeldust ning kõnealuste ülesannete täitmise tingimusi;

- b) kui **■** kontrolliülesanded on delegeeritud tootesertifitseerimisasutustele, siis need tootesertifitseerimisasutused:
- i) omavad delegeeritud kontrolliülesannete **tõhusaks** täitmiseks nõutavaid oskusi, seadmeid, **taristut ja ressursse**;
 - ii) omavad piisavat hulka sobiva kvalifikatsiooni ja kogemustega töötajaid; **ning**
 - iii) tegutsevad **läbipaistval viisil ning on** erapooletud ja neil puudub huvide konflikt; nende tegutsemise erapooletus delegeeritud kontrolliülesannete täitmisel ei ole otseses või kaudses ohus **■ ; ■**

- c) kui **■** kontrolliülesanded on delegeeritud füüsilistele isikutele, siis need füüsilised isikud:
- i) omavad delegeeritud kontrolliülesannete **tõhusaks** täitmiseks nõutavaid oskusi, seadmeid, **taristut ja ressursse**;
 - ii) on sobiva kvalifikatsiooni ja kogemustega **ning**
 - iii) tegutsevad **läbipaistval viisil ning on** erapooletud ja neil puudub huvide konflikt seoses neile delegeeritud kontrolliülesannete täitmisega; **■**
- d) tuleb kehtestada kord, millega tagatakse tõhus ja tulemuslik koordineerimine delegeerivate pädevate asutuste ja **■** tootesertifitseerimisasutuste **või** füüsiliste isikute vahel.

Artikkel 56

■ *Tootesertifitseerimisasutuste ja füüsiliste isikute kohustused*

Tootesertifitseerimisasutused või füüsilised isikud, kellele on artikli 55 kohaselt delegeeritud ■ kontrolliülesanded:

- a) edastavad korrapäraselt ja alati, kui pädev asutus seda taotleb, ■ kontrollide ja nendega seotud toimingute tulemused delegeerivale pädevale asutusele;
- b) teavitavad viivitamata delegeerivat pädevat asutust, kui ■ kontrolli tulemused osutavad nõuete rikkumisele või nõuete rikkumise tõenäosusele, välja arvatud juhul, kui delegeeriva pädeva asutuse ja ■ tootesertifitseerimisasutuse või füüsilise isiku vahel kehtestatud erikorra kohaselt on ette nähtud teisiti, ning
- c) ***teevad pädevate asutustega koostööd ja annavad*** delegeerivatele pädevatele asutustele ***abi ning võimaldavad neile asutustele*** juurdepääsu oma valdustele ja ***neile delegeeritud kontrolliülesannetega seotud dokumentidele.***

Artikkel 57

Delegeerivate pädevate asutuste kohustused

1. Pädevad asutused, kes on delegeerinud kontrolliülesanded tootesertifitseerimisasutustele või füüsilistele isikutele kooskõlas artikliga 55, **tühistavad delegeerimise viivitamata täielikult või osaliselt, kui:**
 - a) **on tõendeid selle kohta, et tootesertifitseerimisasutus või füüsiline isik ei täida talle delegeeritud kontrolliülesandeid nõuetekohaselt;**
 - b) **tootesertifitseerimisasutus või füüsiline isik ei võta asjakohaseid ja õigeaegseid meetmeid tuvastatud puuduste kõrvaldamiseks või**
 - c) tootesertifitseerimisasutuse või füüsilise isiku sõltumatust või erapooletust on rikutud.
2. **Delegeerivad pädevad asutused võivad delegeerimise tühistada ka muudel kui lõikes 1 osutatud põhjustel.**
3. Delegeerivad pädevad asutused võivad **korraldada igal ajal vastavalt vajadusele tootesertifitseerimisasutuste või füüsiliste isikute auditeid või ülevaatusi.**

Artikkel 58

Avalik teave pädevate asutuste, tootesertifitseerimisasutuste ja füüsiliste isikute kohta

1. Liikmesriigid avalikustavad **artikli 50 lõike 1 kohaselt** määratud pädevate asutuste ning **artikli 51 lõike 5 punktis b ja artikli 52 lõike 1 punktis b** osutatud tootesertifitseerimisasutuste **ja** füüsiliste isikute nimed ja **kontaktandmed** ning ajakohastavad seda teavet **muutuste korral**.
2. **Kolmandate riikide puhul** avalikustab amet artiklis **53** osutatud pädevate asutuste ja tootesertifitseerimisasutuste nimed ja **kontaktandmed, kui need on teada**, ning ajakohastab seda teavet **muutuste korral**.
3. Amet loob digiportaali, kus avalikustatakse lõigetes 1 ja 2 osutatud pädevate asutuste ja tootesertifitseerimisasutuste **ja** füüsiliste isikute nimed ja **kontaktandmed**.

Artikkel 59

Tootesertifitseerimisasutuste akrediteerimine

1. **Artiklis 55** osutatud tootesertifitseerimisasutused on **oma tegevusest olenevalt akrediteeritud** vastavalt **järgmistele standarditele** ja järgivad neid:
 - a) Euroopa ■ standard **EN ISO/IEC 17065** „Vastavushindamine. Nõuded asutustele, kes sertifitseerivad tooteid, protsesse ja teenuseid“, ■ Euroopa ■ standard **EN ISO/IEC 17020** „Vastavushindamine. Eri liiki kontrolliasutuste tööõuded“ **ja Euroopa standard EN ISO/IEC 17025** „Üldnõuded katse- ja kalibreerimislaborite katsepädevuse kohta, sealhulgas nende standardite muudatused või muudetud versioonid“, või
 - b) muud sobivad rahvusvaheliselt tunnustatud standardid ■ .
2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud akrediteerimist teostab määruse (EÜ) nr 765/2008 kohaselt tunnustatud akrediteerimisasutus, mis on Euroopa akrediteerimiskoostöö organisatsiooni liige, või **kolmanda riigi tootesertifitseerimisasutuste puhul** väljaspool liitu asuv **tunnustatud** akrediteerimisasutus, mis on rahvusvahelise akrediteerimisfoorumi (IAF) **või rahvusvahelise laborite akrediteerimise koostööorganisatsiooni (ILAC)** liige.

Artikkel 60

Korraldused ebaseadusliku veebisisu vastaste meetmete võtmiseks

- 1. Teavet, mis on seotud liidus asuvatele isikutele kättesaadavate toodete reklaami, edenduse ja müügiga ning mis on vastuolus käesoleva määruse artiklite 40 ja 41 kohase geograafiliste tähistega, käsitatakse ebaseadusliku sisuna määruse (EL) 2022/2065 artikli 3 punkti h tähenduses.*
- 2. Asjaomased liikmesriikide kohtu-või haldusasutused võivad anda kooskõlas määruse (EL) 2022/2065 artikliga 9 korralduse võtta meetmeid ühe või mitme konkreetse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ebaseadusliku sisu elemendi vastu.*

Artikkel 61

Karistused

Liikmesriigid kehtestavad käesoleva määruse rikkumise korral kohaldatavad karistusnormid ja võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Kehtestatud karistused peavad olema mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teavitavad komisjoni hiljemalt ... [käesoleva määruse **kohaldamise alguskuupäev**] nimetatud normidest ja meetmetest ning teavitavad teda viivitamata nende hilisematest muudatustest.

Artikkel 62

Vastastikune abi ja koostöö

1. Liikmesriigid abistavad üksteist **käesoleva määruse alusel kaitstud geograafiliste tähistega** seotud kontrollide tegemisel ja jõustamisel.

Haldusabi võib asjakohasel juhul ja asjaomaste pädevate asutuste vahelisel kokkuleppel hõlmata liikmesriigi pädevate asutuste osalemist kohapealsetes kontrollides, mille viivad läbi teise liikmesriigi pädevad asutused.

2. Geograafilise tähisega seotud võimaliku rikkumise **korral** võtab liikmesriik meetmeid, et selle õiguskaitse- ja kohtuasutustel oleks lihtsam edastada sellist võimalikku rikkumist käsitlevat teavet artikli 50 lõikes 1 osutatud pädevatele asutustele.
3. *Artiklis 54 osutatud järelevalve eest vastutavad asutused teevad liikmesriikides vajaduse korral ja kooskõlas käesoleva artikli lõikega 1 koostööd muude asjaomaste asutuste, osakondade, ametite ja organite, sealhulgas politseiasutuste, võltsimisvastaste asutuste, tolliasutuste, intellektuaalomandi ametite, turujärelevalve- ja tarbijakaitseameti ning jaemüügiinspektoritega.*
4. Komisjon võib vastu võtta rakendusaktid, milles täpsustatakse käesolevas jaotises sätestatud kontrollide tegemisel vahetatava teabe olemust ja liiki ning teabevahetuse meetodeid. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 68 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

V JAOTIS
MUUDATUSED TEISTES ÕIGUSAKTIDES

■ *Artikkel 63*

Määruse (EL) 2017/1001 muutmine

Määrust (EL) 2017/1001 muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 151 lõikesse 1 lisatakse järgmine punkt:

„ba) hallata ja edendada **käsitöenduslike ja tööstustoodete** geograafilisi tähiseid, eelkõige täita talle Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) .../...⁺ antud ülesandeid ning edendada geograafiliste tähiste kaitsmise süsteemi.

* *Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) .../..., milles käsitletakse käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitset ning millega muudetakse määrusi (EL) 2017/1001 ja (EL) 2019/1753 (ELT...).*“

⁺ ELT: palun sisestada teksti käesoleva määruse number ning esitada joonealuses märkuses kõnealuse määruse kuupäev, number, pealkiri ja ELT avaldamisviide.

2) *Artikli 153 lõikesse 1 lisatakse järgmine punkt:*

„n) võtab vastu määruse (EL) .../...⁺ artikli 35 lõikes 8 osutatud nõuandekogu töökorra.“

3) *Artikli 170 lõige 2 asendatakse järgmisega:*

„2. Iga füüsiline või juriidiline isik võib keskuse teenuseid vabatahtlikult kasutada, et leida lahendus poolte kokkuleppel vaidlustes, mis tekivad käesoleva määruse, määruse (EÜ) nr 6/2002 või määruse (EL) .../...⁺ alusel.“

⁺ ELT: palun sisestada teksti käesoleva määruse number.

Artikkel 64

Määruse (EL) 2019/1753 muutmine

Määrust (EL) 2019/1753 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 1 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Käesoleva määruse kohaldamisel hõlmab mõiste „geograafiline tähis“ päritolunimetusi Genfi redaktsiooni tähenduses, sealhulgas päritolunimetusi määruste (EL) nr 1151/2012 ja (EL) nr 1308/2013 tähenduses ning geograafilisi tähiseid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 1308/2013, (EL) 2019/787 ja (EL) .../...⁺ tähenduses. Rahvusvaheliselt registreeritavate käsitöenduslike ja tööstustoodete päritolunimetuste puhul käsitatakse kaitset liidus nii, nagu on täpsustatud määruse (EL) .../...⁺⁺ artiklites 6 ja 40.

⁺ ELT: palun sisestada teksti käesoleva määruse number ning esitada joonealuses märkuses kõnealuse määruse kuupäev, number, pealkiri ja ELT avaldamisviide.

⁺⁺ ELT: palun sisestada teksti käesoleva määruse number.

* *Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) .../..., milles käsitletakse käsitööstuslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitset ning millega muudetakse määrusi (EL) 2017/1001 ja (EL) 2019/1753 (ELT...).*“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„3. Käesoleva määruse kohaldamisel tähendab „amet“ Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Ametit, *mis loodi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/1001* artikliga 2.*

* *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2017. aasta määrus (EL) 2017/1001 Euroopa Liidu kaubamärgi kohta (ELT L 154, 16.6.2017, lk 1).*“

2) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmistega:

„1. Komisjon või amet kui pädev asutus Genfi redaktsiooni artikli 3 tähenduses, nagu on täpsustatud otsuse (EL) 2019/1754 artikli 4 lõikes 1, esitavad oma vastava pädevuse piires pärast liidu ühinemist Genfi redaktsiooniga ja seejärel regulaarselt liidu õiguse kohaselt kaitstud ja registreeritud ning liidust pärit toodetega seotud geograafiliste tähiste rahvusvahelise registreerimise taotlused vastavalt Genfi redaktsiooni artikli 5 lõigetele 1 ja 2 Maailma Intellektuaalse Omandi Organisatsiooni rahvusvahelisele büroole (edaspidi „rahvusvaheline büroo“).

2. Lõike 1 kohaldamisel võivad liikmesriigid taotleda komisjonilt või käsitööstuslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste puhul ametilt liikmesriigi territooriumilt pärit ning liidu õiguse kohaselt registreeritud ja kaitstud geograafiliste tähiste registreerimist rahvusvahelises registris. Selline taotlus põhineb:
- a) Genfi redaktsiooni artikli 5 lõike 2 punktis ii osutatud füüsilise või juriidilise isiku taotlusel või Genfi redaktsiooni artikli 1 punktis xvii määratletud soodustatud isiku taotlusel või
 - b) liikmesriikide omal algatusel.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„4. Käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste rahvusvahelises registris registreerimise taotluste puhul tegutseb amet *kui* pädev asutus Genfi redaktsiooni artikli 3 *tähenduses*, nagu on täpsustatud otsuse (EL) 2019/1754 artikli 4 lõikes 1, lähtuvalt otsusest kaitse andmise kohta kooskõlas määruse (EL) .../...⁺ artiklitega 21–37.“

3) Artiklisse 3 lisatakse järgmine lõige:

„4. Käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste puhul taotleb amet rahvusvaheliselt büroolt liikmesriigist pärit geograafilise tähise registreeringu tühistamist rahvusvahelises registris ükskõik millise lõikes 1 osutatud asjaolu esinemise korral.“

⁺ ELT: palun sisestada teksti käesoleva määruse number.

4) Artikli 4 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Komisjon või käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste puhul amet avaldab kõik rahvusvahelise büroo poolt Genfi redaktsiooni artikli 6 lõike 4 kohaselt teatatud rahvusvahelised registreeringud, mis on seotud rahvusvahelises registris registreeritud geograafilise tähisega, mille päritoluriigiks olev osalisriik, nagu on määratletud Genfi redaktsiooni artikli 1 punktis xv, ei ole liikmesriik.“

5) Artikli 5 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Komisjon või käsitöönduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste puhul amet hindab kõiki rahvusvahelises registris registreeritud geograafilise tähise rahvusvahelisi registreeringuid, millest on Genfi redaktsiooni artikli 6 lõike 4 kohaselt teatanud rahvusvaheline büroo ja mille puhul päritoluriigiks olev osalisriik, nagu on määratletud Genfi redaktsiooni artikli 1 punktis xv, ei ole liikmesriik, et teha kindlaks, kas need sisaldavad Lissaboni kokkuleppe ja Genfi redaktsiooni kohase ühisjuhendi (edaspidi „ühisjuhend“) reegli 5 punktis 2 sätestatud kohustuslikke elemente ning kõnealuse ühisjuhendi reegli 5 punktis 3 sätestatud andmeid omaduse, maine või tunnuste kohta.“

6) Artiklit 6 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Nelja kuu jooksul alates artikli 4 kohasest rahvusvahelise registreeringu avaldamisest võivad liikmesriigi pädevad asutused või muu kokkuleppeosalise kolmanda riigi kui päritoluriigiks oleva osalisriigi, nagu on määratletud Genfi redaktsiooni artikli 1 punktis xv, pädevad asutused või liidus või muus kokkuleppeosalises kolmandas riigis kui päritoluriigiks olevas osalisriigis asuv või seal tegutsev füüsiline või juriidiline isik, kellel on õigustatud huvi, esitada komisjonile või käsitööstuslike ja tööstustoodete geograafiliste tähistega puhul ametile vastuväite. Vastuväide tuleb esitada ühes liidu ametlikus keeles.“ ;

b) lõike 2 punkt e jäetakse välja;

c) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Komisjon või käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste puhul amet hindab lõikes 2 sätestatud vastuväite esitamise aluseid liidu territooriumist või selle osast lähtuvalt.“

7) Artiklit 7 muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmistega:

„1. Kui artikli 5 kohaselt tehtud hindamise alusel on kõnealuses artiklis sätestatud tingimused täidetud ning ei ole saadud ühtegi vastuväidet või ühtegi lubatavat vastuväidet, lükkab komisjon asjakohasel juhul lubamatu vastuväite rakendusaktiga tagasi ja otsustab geograafilisele tähisele kaitse andmise. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 15 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. Käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste puhul lükkab amet tagasi kõik vastuvõetamatud vastuväited ja otsustab anda geograafilisele tähisele kaitse.“

2. Kui artikli 5 kohaselt tehtud hindamise alusel ei ole kõnealuses artiklis sätestatud tingimused täidetud või on saadud artikli 6 lõikes 2 sätestatud lubatav vastuväide, otsustab komisjon rakendusaktiga, kas anda rahvusvahelises registris registreeritud geograafilisele tähisele kaitse. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 15 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. Käsitöönduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste puhul võtab kaitse andmise otsuse vastu amet **■** või määruse (EL) .../...⁺ artiklis 30 osutatud juhtudel komisjon. **Kui** kaitse andmise otsuse võtab vastu komisjon, teeb ta seda käesoleva määruse **artikli 15 lõikes 2** osutatud kontrollimenetluse kohaselt vastu võetud rakendusaktiga.“;

⁺ ELT: palun sisestada teksti käesoleva määruse number.

b) lõiked 4 ja 5 asendatakse järgmisega:

„4. Genfi redaktsiooni artikli 15 lõike 1 kohaselt teatab komisjon või käsitööstuslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste puhul amet rahvusvahelisele büroole asjaomase rahvusvahelise registreeringu õiguslike tagajärgede tunnustamisest keeldumisest liidu territooriumil ***kaheteistkümne kuu*** jooksul alates Genfi redaktsiooni artikli 6 lõike 4 kohase rahvusvahelise registreeringu teate kättesaamisest

5. ***Komisjon võib omal algatusel või liikmesriigi, kolmanda riigi või õiguspärasest huvi omava füüsilise või juriidilise isiku piisavalt põhjendatud taotluse korral võtta rakendusaktiga täielikult või osaliselt tagasi rahvusvahelisele büroole varem teatatud keeldumise. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 15 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.***

Kui amet on teatanud rahvusvahelisele büroole käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähistega kaitsest keeldumisest, võib amet omal algatusel või liikmesriigi, kolmanda riigi või õigustatud huvi omava füüsilise või juriidilise isiku nõuetekohaselt põhjendatud taotluse korral kõnealuse keeldumise täielikult või osaliselt tagasi võtta.

Komisjon või käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste puhul amet teatab sellisest tagasivõtmisest viivitamata rahvusvahelisele büroole.

8) Artikli 8 lõikesse 1 lisatakse järgmine lõige:

„Käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste puhul kohaldatakse esimest lõiku ameti otsuste suhtes *mutatis mutandis*.“

9) Artikkel 9 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 9

Rahvusvahelises registris registreeritud *kolmanda riigi* geograafilise tähise õiguslike tagajärgede kehtetuks tunnistamine liidus

1. Komisjon või käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste puhul amet võib omal algatusel või liikmesriigi, kolmanda riigi või õigustatud huvi omava füüsilise või juriidilise isiku piisavalt põhjendatud taotluse korral täielikult või osaliselt tunnistada kehtetuks geograafilise tähise kaitse õiguslikud tagajärjed liidus ühe või mitme järgmise asjaolu esinemisel:
 - a) geograafilist tähist ei kaitsta enam päritoluriigiks olevas osalisriigis;
 - b) geograafiline tähis ei ole enam registreeritud rahvusvahelises registris;
 - c) ühisjuhendi reegli 5 punktis 2 sätestatud kohustuslikku sisu ega ühisjuhendi reegli 5 punktis 3 sätestatud omadusi, mainet või tunnuseid käsitlevaid reegleid ei järgita enam.

2. Komisjon võtab käesoleva artikli lõike 1 kohaldamiseks vastu rakendusaktid. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas käesoleva määruse artikli 15 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega ning üksnes pärast seda, kui Genfi redaktsiooni artikli 5 lõike 2 punktis ii osutatud füüsilisele või juriidilisele isikule või Genfi redaktsiooni artikli 1 punktis xvii määratletud soodustatud isikule on antud võimalus kaitsta oma õigusi.

3. Kui kehtetuks tunnistamist ei saa enam edasi kaevata, teatab komisjon või käsitöönduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste puhul amet viivitamata rahvusvahelisele büroole sellise geograafilise tähise rahvusvahelise registreeringu õiguslike tagajärgede kehtetuks tunnistamisest liidu territooriumil kooskõlas lõike 1 punktiga a või c.“

10) Artikli 11 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Seoses iga sellise toote päritolunimetusega, mis on pärit Lissaboni kokkuleppe osaliseks olevast liikmesriigist ja mis kuulub määruse (EL) .../...⁺ kohaldamisalasse, kuid ei ole veel kõnealuse määrusega kaitstud, peab asjaomane liikmesriik Genfi redaktsiooni artikli 5 lõike 2 punktis ii osutatud füüsilise või juriidilise isiku taotluse või Genfi redaktsiooni artikli 1 punktis xvii määratletud soodustatud isiku taotluse alusel või omal algatusel taotlema kas:

- a)* päritolunimetuse registreerimist määruse (EU) .../...⁺ alusel või
- b)* kõnealuse päritolunimetuse registreeringu tühistamist rahvusvahelises registris.

⁺ ELT: palun sisestada teksti käesoleva määruse number.

Asjaomane liikmesriik teavitab ametit käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud valikust ja esitab vastava taotluse *hiljemalt ... [kaksteist kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]*. Määruse (EL) .../...⁺ artikli 70 lõikega 4 sätestatud registreerimismenetlust kohaldatakse *mutatis mutandis*.

Käesoleva lõike esimese lõigu punktis a osutatud juhul taotleb asjaomane liikmesriik kõnealuse päritolunimetuse rahvusvahelist registreerimist Genfi redaktsiooni alusel, kui asjaomane liikmesriik on Genfi redaktsiooni ratifitseerinud või sellega ühinenud vastavalt otsuse (EL) 2019/1754 artiklis 3 osutatud loale, *kaheteistkümne* kuu jooksul alates kuupäevast, millal geograafiline tähis määruse (EL) .../...⁺ alusel registreeriti.

⁺ ELT: palun sisestada teksti käesoleva määruse number.

Ametiga koordineerides kontrollib asjaomane liikmesriik koos rahvusvahelise bürooga, kas Genfi redaktsiooni kohase registreerimise jaoks on vaja ühisjuhendi reegli 7 punkti 4 kohaselt teha muudatusi. Amet lubab asjaomasel liikmesriigil teha vajalikke muudatusi ja teatada neist rahvusvahelisele büroole.

Kui määruse (EL) .../...⁺ kohane registreering lükatakse tagasi ning kui kõik seonduvad haldus- ja õiguskaitsevahendid on ammendatud või kui on jäänud esitamata Genfi redaktsiooni alusel registreerimise taotlus vastavalt käesoleva lõike kolmandale lõigule, taotleb asjaomane liikmesriik viivitamata kõnealuse päritolunimetuse registreeringu tühistamist rahvusvahelises registris.“

11) Artikli 15 lõikesse 1 lisatakse järgmine punkt:

„e) määruse (EL) .../... kohaldamisalasse kuuluvad käsitööstuslikud ja tööstustooted – kõnealuse määruse artikli 68 alusel moodustatud käsitööstuslike ja tööstustoodete geograafiliste tähistekomitee.“

⁺ ELT: palun sisestada teksti käesoleva määruse number.

VI JAOTIS

TASUD

Artikkel 65

Tasud

1. *Liikmesriigid võivad nõuda tasusid käesolevas määruses sätestatud menetluste riigisisese etapi kulude katmiseks, eelkõige taotluste, vastuväidete, tootespetsifikatsiooni muutmise taotluste, registreeringu tühistamise taotluste ja kaebuste menetlemisega seotud kulude katmiseks.*
2. *Liikmesriigid võivad nõuda tasusid või kehtestada lõivusid, et katta käesoleva määruse IV jaotise alusel tehtavate kontrollide kulud.*
3. *Amet nõuab tasu:*
 - a) *artiklis 20 osutatud otseregistreerimise menetluse eest;*
 - b) *kolmanda riigi geograafiliste tähistes kohaldatava menetluse eest, nagu on osutatud artikli 21 punktis c, ning*
 - c) *artiklis 33 osutatud apellatsioonikodadele esitatavate kaebuste eest.*

4. *Amet võib nõuda tasu tootespetsifikaadi muutmisega seotud taotluste ja registreeringu tühistamisega seotud taotluste eest, kui geograafiline tähis registreeriti ühe lõike 3 punktis a või b osutatud menetluse kohaselt.*
5. *Kui käesoleva määruse alusel nõutakse tasu, peab selle suurus olema mõistlik ja proportsionaalne ning võtma tootjate konkurentsivõime edendamiseks arvesse mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate olukorda. Kõnealused tasud ei tohi ületada kulusid, mis on tekkinud käesoleva määruse kohaste ülesannete täitmisel.*
6. *Komisjon võtab vastu rakendusaktid, et määrata kindlaks ameti nõutavate tasude suurus ja nende maksmise viis või apellatsioonikodadele kaebuse esitamise lõivu puhul nende tagasimaksmine. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 68 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.*

VII JAOTIS
TÄIENDAVAL SÄTTED

Artikkel 66
Menetluskeeled

1. Kõik ametile käesoleva määruse kohaste menetlustega seoses saadetavad dokumendid ja teave esitatakse ühes liidu ametlikest keeltest.
2. Kooskõlas määrusega nr 1²⁶ loetakse käesoleva määrusega ametile antud ülesannete puhul ameti keelteks kõik liidu ametlikud keeled.

²⁶ Määrus nr 1, millega määratakse kindlaks Euroopa Majandusühenduses kasutatavad keeled (EÜT 17, 6.10.1958, lk 385).

Artikkel 67

IT-süsteem

- 1.** *Amet loob ja hoiab korras ametile taotluste elektroonilise esitamise digisüsteemi, artiklis 37 osutatud liidu registri ning artikli 58 lõikes 3 osutatud digiportaali.*

- 2.** *Ametile taotluste elektroonilise esitamise digisüsteem on saadaval kõigis liidu ametlikes keeltes. See on üldsusele kergesti kättesaadav masinloetavas ja üldkasutatavas vormingus ning seda kasutatakse artikli 21 kohaselt ametile taotluste esitamiseks. Lisaks peab digisüsteemil olema suutlikkus, mida liikmesriigid saavad kasutada registreerimismenetluse riigisiseses etapis.*

Artikkel 68
Komiteemenetus

1. Komisjoni abistab käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste **komitee**. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 69
Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artiklites **11, 20, 22, 33 ja 51** osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile seitsmeks aastaks alates ... [käesoleva määruse jõustumise kuupäev ■]. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne seitsmeaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad *artiklites 11, 20, 22, 33 ja 51* osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* ■ või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. *Artikli 11, 20, 22, 33 või 51* alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

VIII JAOTIS
ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 70

Olemasolevad nimetused ja ajutine kaitse

1. Käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste riigisisene erikaitse lõpeb ***hiljemalt ... [kaksteist kuud pärast käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva] ning menetluses olevad taotlused loetakse mitteesitatuks, välja arvatud lõike 2 kohase taotluse esitamise korral.***
2. Hiljemalt ... [***kaksteist kuud pärast käesoleva määruse kohaldamise*** alguskuupäeva] teatavad huvitatud liikmesriigid komisjonile ja ametile, milliseid oma seaduslikult kaitstud nimetusi või milliseid kasutuse käigus juurdunud nimetusi liikmesriikides, kus kaitstesüsteem puudub, soovivad liikmesriigid käesoleva määruse kohaselt registreerida ja kaitsta.

3. *Lõike 2 kohaselt tehtud sooviavalduse alusel võib asjaomane liikmesriik riigisisest kaitset ajaliselt pikendada kuni lõike 4 kohase registreerimismenetluse lõpuleviimise ja lõpliku otsuse tegemiseni. Liidu kaitse andmise korral loetakse käesoleva määruse kohase kaitse esimeseks päevaks kuupäeva, mil asjaomane liikmesriik teavitas komisjoni ja ametit ning tegi seda kooskõlas lõikega 2.*
4. *Nimetused, millest komisjoni teavitatakse käesoleva artikli lõike 2 kohaselt ja mis on kooskõlas artiklitega 3, 6, 9 ja 10, registreerib amet või artiklis 30 osutatud juhtudel komisjon artiklites 22–30 sätestatud korra kohaselt. Artikleid 25, 26 ja 27 ei kohaldata. Üldmõisteid siiski ei registreerita.*

Artikkel 71

Liikmesriikide aruandekohustused

1. ***Liikmesriigid esitavad hiljemalt ... [neli aastat pärast käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva] ja seejärel iga viie aasta tagant komisjonile aruande:***
 - a) kõigi kontrollide, mis on tehtud selleks, et kontrollida käesoleva määrusega kehtestatud käsitöö- ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitstesüsteemiga seotud nõuete täitmist, tulemusi käsitleva strateegia kohta, nagu on osutatud IV jaotises;
 - b) ettevõtja kinnitusel põhineva ***vastavuse kontrollimise kohta, nagu on osutatud artiklis 51;***
 - c) ***pädeva asutuse või tootesertifitseerimisasutuse või füüsilise isiku poolt teostatud vastavuse kontrollimise kohta,*** nagu on osutatud artiklis 52;
 - d) ***turul käsitöönduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kasutamise üle järelevalve tegemise kohta, nagu on osutatud artiklis 54;***
 - e) ***jätkuva vastavuse kohta, nagu on osutatud artikli 45 lõikes 2; ning***
 - f) ***veebiliidest sisalduva ebaseadusliku sisu kohta, nagu on osutatud artiklis 60.***

2. Erandi tegemiseks registreerimise standardmenetlusest esitavad asjaomased liikmesriigid komisjonile hiljemalt ... [**kaksteist**] kuud *enne* käesoleva määruse *kohaldamise* alguskuupäeva]] artikli 19 kohaselt *nõutava* teabe. Saadud teabe põhjal võtab komisjon vastu otsuse asjaomase liikmesriigi *taotluse* kohta erandi tegemiseks registreerimise] standardmenetluse kasutamisest ja seega mitte määrata riiklikku asutust, kes *menetleks taotlusi, tootespetsifikaadi muutmisi* ja registreeringu tühistamisi, nagu on *nõutud* artikli *12 lõikes 1*.

Artikkel 72

Läbivaatamine

1. Hiljemalt ... **■** *[viis aastat pärast käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva] ja seejärel iga viie aasta tagant* koostab komisjon *käesoleva* määruse rakendamise kohta aruande, millele on lisatud seadusandlik ettepanek selle läbivaatamiseks, kui ta peab seda asjakohaseks. *Selles aruandes hinnatakse eelkõige seda, mil määral on määratletud geograafilises piirkonnas või mujal loodud geograafilise tähisega tähistatud käsitöenduslike ja tööstustoodete väärtust.*
2. *Hiljemalt ... [18 kuud pärast käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva] hindab komisjon käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kuritarvitamise vastase teabe- ja hoiatussüsteemi loomise teostatavust domeeninimede süsteemis ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande oma peamiste järelduste kohta. Vajaduse korral lisatakse sellele aruandele õigusakti ettepanek.*

Artikkel 73

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* **█** .

Seda kohaldatakse alates ... ***[käesoleva määruse jõustumise kuupäevale järgneva kahekümne viienda kuu esimene päev]***. Artikli 19 lõikeid 1 ja 2, artikli 35 lõiget 1, artikli 37 lõiget 7, artikleid 67, 68 ja 69 ning artikli 71 lõiget 2 kohaldatakse siiski alates ... ***[käesoleva määruse jõustumise kuupäev]***.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

Euroopa Parlamendi nimel

Nõukogu nimel

president

eesistuja

I LISA

ARTIKLIS 51 OSUTATUD ETTEVÕTJA KINNITUSE STANDARDVORM

Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määruse (EL) .../...¹⁺ artiklis 51 osutatud ettevõtja kinnitus

1. **Tootja** nimi ja aadress: ...

[**■** Märkige **ettevõtja** (äriühing või üksiktootja) nimi ja aadress ning **kui see on asjakohane**, kinnitusele äriühingu või tootja nimel alla kirjutava äriühingu või **tootja volitatud** esindaja nimi ja aadress]

2. **Tootjarühm**: ...

[Kui see on asjakohane, märkige selle tootjarühma nimi ja aadress, kuhu tootja kuulub]

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) .../..., milles käsitletakse käsitööstuslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitset ning millega muudetakse määrusi (EL) 2017/1001 ja (EL) 2019/1753 (ELT L ...).

⁺ ELT: palun sisestada teksti käesoleva määruse number ning esitada joonealuses märkuses kõnealuse määruse kuupäev, number, pealkiri ja ELT avaldamisviide.

3. **Toote nimetus** ja liik: ...

[Märkige nimetus ja kõik **omadused**, millele osutades geograafilise tähisega toodet turustatakse või kavatsetakse turustada, ning kauba liik, millesse toode kuulub]

4. Toote staatus: ...

[**Märkige**, kas toode on juba turul või mitte]

5. Tootmiskohad: ...

[Märkige kõik tootmiskohad, nende aadress ja kontaktandmed, ning seal tehtavad toimingud (tootespetsifikaadi kohased tootmisetapid)]

6. Geograafilise tähise nimetus, ■ number ja registreerimiskuupäev: ...

[■ Selle nõude täitmiseks võib ettevõtja **kinnitusele lisada** ■ vastava registrist tehtud elektroonilise väljavõtte]

7. **Koondokument:** ...

[**Lisage** koonddokumendis **toodud teave**: toote nimetus **ja** kirjeldus, sealhulgas vajaduse korral pakendamist ja märgistamist käsitlev **teave, kaasa arvatud teave kaitstud geograafiliste tähiste puhul liidu sümboli võimaliku kasutamise kohta**, ning geograafilise piirkonna täpne määratlus]

8. Nende meetmete kirjeldus, mida tootja on võtnud selleks, et tagada *toote vastavus* tootespetsifikaadile: ...

[**■** Märkige kõik sellised meetmed (kontrollid) **■** , mida on võtnud kas tootja *ise*, **■** tootjarühm või kolmas *isik* pärast viimase *ettevõtja kinnituse* esitamist, *lisades järgmisse tabelisse ka iga meetme kokkuvõtliku kirjelduse*]

Kontrollpunkt ²	Kontroll väärtus ³ (Testid)	Ettevõtja kontroll (AC), sisekontroll (IC) või väliskontroll (EC) ⁴	Sagedus ⁵	Kontrolli eest vastutav isik	Kontrollimeetod	Viitedokument

² **Kontrollpunkt:** kontrollimise etapp või etapid tootmisprotsessis, kus kontrollimeedet kohaldatakse.

³ **Võimalik sihtkontrollväärtus,** mis tuleb kontrollpunktis saavutada.

⁴ **AC:** tootja tehtav kontroll; **IC:** tootjarühma tehtav kontroll; **EC:** tootesertifitseerimisasutuse või füüsilise isiku tehtav kontroll.

⁵ **Sagedus:** kontrollide vaheline ajavahemik.

9. Täiendav teave: ...

[**■** Lisage täiendav teave, mis on asjakohane selle hindamiseks, **kas** toode vastab **tootespetsifikaadile**, nt märgistuse näidised, kui tootespetsifikaadis on kehtestatud reeglid märgistamise kohta]

10. Kinnitus, et toode vastab tootespetsifikaadile:

Kinnitan, et eespool nimetatud toode koos oma omaduste ja komponentidega vastab asjaomasele tootespetsifikaadile ■ . Kõik vajalikud kontrollid, millega tehakse kindlaks toote vastavus nõuetele, on toimunud.

Olen teadlik, et **valeandmete esitamise korral** võidakse kohaldada karistusi. ■

Alla kirjutanud (kelle eest ja nimel):

(Koht ja kuupäev):

(nimi, ametinimetus) (allkiri):

II LISA

ARTIKLIS 10 OSUTATUD KOONDDOKUMENDI STANDARDVORM

Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määruse (EL) .../...¹⁺ artiklis 10 osutatud koondokument

[Märkige ***punktis 1*** esitatud nimetus:] „...“

ELi ***number***: [kasutamiseks üksnes ELis]

1. [Kavandatava geograafilise tähise] ... nimetus(ed)

[Märkige nimetus, ***mida tahetakse geograafilise tähisena kaitsta***, või, kui tegemist on tootespetsifikaadi muutmise taotlusega, registreeritud nimetus]

2. Liikmesriik või kolmas riik ...

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) .../..., milles käsitletakse käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitset ning millega muudetakse määrusi (EL) 2017/1001 ja (EL) 2019/1753 (ELT L ...).

⁺ ELT: palun sisestada teksti käesoleva määruse number ning esitada joonealuses märkuses kõnealuse määruse kuupäev, number, pealkiri ja ELT avaldamisviide.

3. Toote kirjeldus

3.1. Toote liik ...

3.2. *Punktis 1* esitatud nimetusega tähistatud toote kirjeldus ...

[Toote identifitseerimiseks kasutage määratlusi ja standardeid, mida kõnealuse toote puhul tavaliselt kasutatakse. Toote kirjelduses keskenduge toote eripärale, kasutades mõõtühikuid ja üldisi või tehnilisi võrdlusi, ning jätke käsitlemata kõigile sellist tüüpi toodetele omased tehnilised omadused, *samuti* kohustuslikud õiguslikud nõuded, mida kohaldatakse kõikide seda tüüpi toodete suhtes]

3.3. Tootmise erietapid, mis peavad toimuma määratletud geograafilises piirkonnas ...

[Esitage põhjendage piirangute või erandite kohta]

3.4. *Punktis 1* esitatud nimetusega **tähistatud** toote pakendamist käsitlevad erireeglid ...

[Kui *see on asjakohane, esitage* iga piirangu puhul tootepõhised põhjendused]

3.5. *Punktis 1* esitatud nimetusega **tähistatud** toote märgistamise erireeglid ...

[Kui *see on asjakohane, esitage* iga piirangu puhul põhjendused]

4. Geograafilise piirkonna täpne määratlus ...

[Vajaduse korral lisage **geograafilise** piirkonna kaart]

5. Seos geograafilise piirkonnaga ...

[Märkige geograafilise piirkonna ning toote teatava omaduse, maine või muude tunnuste vaheline seos.

Selleks märkige, millistel neist teguritest seos põhineb, [lisades vajaduse korral seost tõendavad tootekirjelduse või tootmismeetodi elemendid]

Viide tootespetsifikaadi avaldamisele (**lisab pädev asutus või amet, kui see on kättesaadav**)

III LISA

ARTIKLIS 26 OSUTATUD PÕHJENDATUD VASTUVÄITE STANDARDVORM

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) .../...¹⁺ artiklis 26 osutatud põhjendatud vastuväide

1. Toote nimetus: ...

[liidu registrisse kantud kujul]

2. ***Number:*** ...

[liidu registrisse kantud kujul]

Koonddokumendi avaldamise kuupäev ja viide tootespetsifikaadi elektroonilisele avaldamisele liidu registris vastavalt määruse (EL) .../... * artikli 23 lõikele 7: ...

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) .../..., milles käsitletakse käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitset ning millega muudetakse määrusi (EL) 2017/1001 ja (EL) 2019/1753 (ELT L ...).

⁺ ELT: palun sisestada teksti käesoleva määruse number ning esitada joonealuses märkuses kõnealuse määruse kuupäev, number, pealkiri ja ELT avaldamisviide.

^{*} ELT: palun sisestada teksti käesoleva määruse number.

3. Kontaktandmed

Kontaktisik:	Pöördumissõna: ...	Nimi: ...
--------------	--------------------	-----------

Füüsiline või juriidiline isik / organisatsioon / pädev asutus: ...

█

Aadress: ...

Telefon: ...

E-posti aadress: ...

4. Vastuväite esitamise *alus*:

█

Määruses (EL) .../...⁺ sätestatud kaitse saamise spetsiifilised nõuded on täitmata.

Kavandatav geograafiline tähis oleks vastuolus järgmisega:

- *määruse (EL) .../...⁺ artikliga 42;*
- *määruse (EL) .../...⁺ artikliga 43 või*
- *määruse (EL) .../...⁺ artikli 44 lõikega 2.*

⁺ ELT: palun sisestada teksti käesoleva määruse number.

Kavandatav geograafiline tähis ohustaks kaubanduses kasutatavat identset või sarnast nimetust või kaubamärki või ohustaks tooteid, mida on õiguspäraselt turustatud vähemalt viis aastat enne määruse (EL) .../...⁺ artikli 22 lõikega 7 ette nähtud taotluse avaldamise kuupäeva.

5. Vastuväidet toetavad üksikasjad

■

[Esitage *vastuväite nõuetekohased põhjendused, sealhulgas* esitage selgitus vastuväite esitaja õigustatud huvi kohta, välja arvatud juhul, kui vastuväite esitab riiklik asutus, mispuhul ei ole selgitust õigustatud huvi kohta vaja.]

(Koht ja kuupäev):

(nimi, ametinimetus) (allkiri):

⁺ ELT: palun sisestada teksti käesoleva määruse number.